ΣΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΟΥ ΕΥΣΠΛΑΧΝΟΥ
ΚΑΙ ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΟΝΟΣ ΘΕΟΥ

ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΖΩΗΣ ΣΤΟ ΙΣΛΑΜ

ΑΜΠΟΥΛΑΛΑ ΑΛΜΑΟΥΝΤΟΥΝΤΗ

Αθήνα 2002

Αφιέρωση

Σε όσους επιθυμούν να μάθουν σε γενικές γραμμές για την θρησκεία του ισλάμ

بسم الله الرحمن الرحيم

نظام الحياة في الإسلام

باللغة اليونانية

أبو الأعلى المودودي

ΣΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΟΥ ΕΥΣΠΛΑΧΝΟΥ
ΚΑΙ ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΟΝΟΣ ΘΕΟΥ

ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΖΩΗΣ ΣΤΟ ΙΣΛΑΜ

ΑΜΠΟΥΛΑΛΑ ΑΛΜΑΟΥΝΤΟΥΝΤΗ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: ΜΟΥΝΗΡ ΑΜΠΤΕΛ ΡΑΣΟΥΛ

Αθήνα 2002

Συγγραφέας : Αμπούλ - άλα Αλμσουντούντι
Author : ABUL - ALA ALMAWDOUDI
Μετάφραση : Μ. Μ. Αμπντελρασούλ
Translation : Dr MUNIR M. ABDELRASOUL
Επιμέλεια Εκδοσης: Ανέστης Αργυριάδης
Edition: ANESTIS ARGIRIADIS

Ευχαριστίες

Οποιος δεν ευχαριστεί τον κόσμο
δεν ευχαριστεί το Θεό
γι' αυτό ευχαριστώ τους πάντες
που βοήθησαν στην έκδοση αυτού του πονήματος

Ο ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ

Ο Αμπουλ-άλα Αλμαουντούντι γεννήθηκε στις 25/9/1903 στην πόλη Όρνεκ - Αμπάντ της επαρχίας Χάϊδαρ - Αμπάντ από μία οικογένεια που ήταν γνωστή για την προσήλωση της στις αρχές του Ισλάμ. Ο παππούς του Κ. Γκότμπαντιν Μαουντούντι Γκέστη, ήταν ο ιδρυτής της Γκεστικής μεθοδολογίας στο δωδέκατο αιώνα στην Ινδία. Ο πατέρας του ήταν διάσημος δικηγόρος και φρόντισε να του μαθαίνει διάφορες ισλαμικές επιστήμες και ξένες γλώσσες, μεταξύ των οποίων ήταν η αραβική, η περσική και η αγγλική, ενώ η μητρική του γλώσσα ήταν η ουρδική. Όταν έγινε δεκαέξι ετών, πέθανε ο πατέρας του και έτσι, πρόωρα ανέλαβε την ευθύνη για την οικογένεια του. Ξεκίνησε τη ζωή του ως δημοσιογράφος και σύντομα έγινε αρχισυντάκτης στις μεγαλύτερες εφημερίδες της Ινδίας όπως η «Tag» = (Στεφάνι), και η «Μουσλίμ».

Το 1923 εξέδωσε το ανεξάρτητο περιοδικό «Τουργουμάν Αλ-Κοράν» = (Ερμηνεία του Κορανίου).

Η εξέχουσα προσωπικότητά του έπαιξε σημαντικό ρόλο στην ίδρυση του σημερινού Πακιστάν, υπήρξε και ιδρυτής της «Ισλαμικής Κίνησης». Το πιο χαρακτηριστικό του γνώρισμα όμως είναι ότι ήταν φιλειρηνικός.

Πέθανε στις 22/9/1979.

Το βιβλίο του αυτό έχει μεταφραστεί σε δεκαπέντε γλώσσες, στις οποίες προστίθεται τώρα και η Ελληνική. Εκτός από το βιβλίο αυτό έχουν μεταφραστεί και άλλα βιβλία σε ξένες γλώσσες πλην της Ελληνικής, τα κυριότερα από τα οποία είναι:

- Οι τέσσερις όροι στο Κοράνι.
- Η ηθική θεωρία του Ισλάμ.
- Εξήγηση του εδαφίου «Φως».
- Χιτζάμπ (γυναικεία ισλαμική ενδυμασία).
- Τζιχάντ για χάρη του Θεού.
- Η ορθή θρησκεία.
- Κτηματική ιδιοκτησία στο Ισλάμ.
- Ισλαμική θεωρία στην πολιτική, σύνταγμα και δίκαιο.
- Ισλαμικός νόμος.
- Εμείς και ο δυτικός πολιτισμός.
- Ισλαμικός πολιτισμός, ρίζες και αρχές.
- Αντισύλληψη στη ζυγαριά της κρίσης.
- Ισλάμ και σύγχρονος πολιτισμός.
- Στο δικαστήριο του νου.
- Κοινωνική δικαιοσύνη, η αλήθεια και η εφαρμογή της.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ 9
ΤΟ ΗΘΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ 11
ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ 28
ΤΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ 42
ΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ 55
ΤΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ 69

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Δεν είναι δυνατό να δοθεί μια ορθή και ολοκληρωμένη εικόνα για το Ισλάμ σε μία τόσο σύντομη περίληψη. Παρά ταύτα, όμως, επιχείρησε ο διασημότατος συγγραφέας Abulala Almawdoudi, σε μια διάλεξή του, να τονίσει τα πιο σημαντικά πέντε συστήματα που χαρακτηρίζουν τον ανθρώπινο βίο. Προσπαθώντας έτσι να διευκρινίσει την ιδιαίτερη τοποθέτηση του Ισλάμ σε κάθε ένα από αυτά τα συστήμ,ατα ξεχωριστά. Αυτονόητο είναι, ότι τα πέντα αυτά συστήματα και πλείστα άλλα που δεν αναφέρθηκαν εδώ είναι αλληλένδετα, και είναι αδύνατο να χωριστούν στην καθημερινή πρακτική εφαρμογή. Αρα ο χωρισμός αυτός γίνεται μόνο για λόγους καθαρά ακαδημαϊκούς.

Το Ισλάμ τονίζει αυτή την άρρηκτη σχέση μεταξύ των διαφόρων αυτών συστημάτων με ποικίλους τρόπους. Θέτει αρχές, νόμους, ηθικούς κανόνες, και οδηγίες, ώστε να επιτραπεί η ομαλή λειτουργία της ανθρώπινης κοινωνίας, με γνώμονα πάντα το καλό όλων, δηλ. του συνόλου και του ενός ατόμου ταυτόχρονα.

Κράτος χωρίς κοινωνική δικαιοσύνη δεν νοείται.Κοινωνική δικαιοσύνη χωρίς οικονομική διαρρύθμιση δεν γίνεται. Οικονομική διαρρύθμιση χωρίς ηθική δεν εφαρμόζεται. Ηθική χωρίς πνευματικό σύστημα, κούφια. Πνεύμα χωρίς ηθική αστείο κ.ο.κ. Αρκεί να διαταράσσεται ένα σύστημα και μόνο για να διαταραχθούν όλα τα υπόλοιπα χρειάζεται να διατηρηθεί μια λεπτή ισορροπία μεταξύ όλων των συστημάτων για να υπάρχει ένα αισθητό και ορατό θετικό αποτέλεσμα.

Γι' αυτό το λόγο το Ισλάμ ενώνει το πολιτικό με το πνευματικό σύστημα. Η πολιτική οφείλει να διέπεται από πνευματικές

ηθικές αρχές. Και οι πνευματικοί πρέπει να μην παραμείνουν παθητικοί θεατές. Και με την συνεργασία όλων μπορεί να επιτευχθεί η ιδανική κοινωνία που ονειρευόμαστε όλοι. Κοινωνία της ισότητας, της δικαιοσύνης, της ασφάλειας, της αγάπης, και τότε η διαφορετικότητα, και η πολυμορφία θα είναι παράγοντες πλουσιότητας υγείας και δύναμης.

"Γίνε καλός. Θα δεις τον κόσμο ολόκληρο να γίνει καλός"

ΤΟ ΗΘΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Το ηθικό συναίσθημα στον άνθρωπο είναι ενστικτώδες και έμφυτο. Με το οποίο τον δημιούργησε ο ύψιστος Θεός. Αυτό το συναίσθημα κάνει τον άνθρωπο να αγαπά μερικούς χαρακτήρες, και να μισεί άλλους. Αυτό το συναίσθημα αν και ποικίλλει αρκετά από άνθρωπο σε άνθρωπο, αλλά όμως η κοινή γνώμη και συνείδηση, ανεξάρτητα από την προσωπική εκτίμηση, εξακολουθεί να κρίνει μερικούς ηθικούς χαρακτήρες ως "καλούς" και άλλους ως "κακούς" σε όλους τους αιώνες.

Έτσι η ειλικρίνεια, η πιστότητα, η δικαιοσύνη, η τιμιότητα, η τήρηση των υποσχέσεων θεωρούνται απ' όλη την ανθρωπότητα ως θετικοί καλοί χαρακτήρες και αξίζουν κάθε έπαινο και σεβασμό. Εξάλλου δεν συνέβη ποτέ να υιοθετήσει η ανθρωπότητα ομόφωνα το ψεύδος, την αδικία, και την προδοσία. Ενώ η αλληλεγγύη, η συμπαράσταση, η γενναιοδωρία, η μεγαλοψυχία και η επιείκεια χαίρουν από την ανθρωπότητα παντού και πάντοτε κάθε εκτίμηση και σεβασμό. Σε αντίθεση με τον εγωϊσμό, τη σκληροκαρδία, την φιλαργυρία, την κοντοφθαλμία, την μικροψυχία, τις καταδίκαζε πάντα η ανθρωπότητα ως κακούς χαρακτήρες. Επίσης εξακολουθεί η ανθρωπότητα να εκτιμά, την υπομονή, την σύνεση, την σταθερότητα, την συγχώρηση, την ακμαιότητα του ήθους, και την γενναιότητα. Αντίθετα, ακόμα η ανθρωπότητα συνεχίζει να χλευάζει και να αντιπαθεί την φοβία, την επιθετικότητα, την αλαζονεία, την αναποφασιστικότητα και τη δειλία.

Επίσης δεν έπαψε η ανθρωπότητα να συγκαταλέγει στους καλούς χαρακτήρες την αυτοσυγκράτηση, την υπόληψη, την ευθυμία, την παρηγοριά, την συμπόνια και την συμπαράσταση. Ενώ απεναντίας ο εγωισμός, ο αυταρχισμός, η αλητεία και η αγένεια δεν έχουν θέση μεταξύ των καλών ηθών. Εξάλλου δεν έπαψε η ανθρωπότητα να εκτιμά την θέση της υπευθυνότητας, την εκτέλεση του καθήκοντος, την τήρηση των υποσχέσεων, την δραστικότητα κατά την εργασία και το αίσθημα ευθύνης, ενώ ποτέ δεν θαύμαζε, ούτε θαυμάζει όσους δεν εκτελούν τα καθήκοντά τους, η τους μη τηρούντες τις υποσχέσεις τους και τις συμφωνίες τους ή τους τεμπέληδες και τους ανεύθυνους.

Όλοι οι χαρακτήρες αυτοί είναι προσωπικοί και ατομικοί. Για τις κοινωνικές υποθέσεις όμως, οι καλοήθεις και οι κακοήθεις χαρακτήρες δεν έπαψε να τους κοιτά η ανθρωπότητα με μια ματιά και με το ίδιο και το αυτό μέτρο και κριτήριο.

Από τις ανθρώπινες κοινωνίες δεν αναγνωρίζονται, και σέβονται παρά μόνο εκείνες που φημίζονται για την άρτια διοίκηση, άψογη οργάνωση, και στις οποίες κυματίζει το λάβαρο της συνεργασίας, αλληλεγγύης, αγάπης, συμβούλευσης; ισότητας και της κοινωνικής δικαιοσύνης. Και ποτέ δεν θαυμάζεται ούτε σέβεται η κοινωνία πάνω στην οποία εστήθησαν τα πλοκάμια της αναρχίας, της διχόνοιας, του χάους, και αστάθειας, η οποία κατέχεται με την έχθρα, το μίσος, την ζήλια, την αδικία και την διάκριση.

Το ίδιο επίσης αληθεύει για τα ήθη και έθιμα που παραμένουν και τώρα όπως ήταν στις παλαιές εποχές, όπου

ποτέ η ανθρωπότητα δεν ευλόγησε την ληστεία, την μοιχεία, την δολοφονία, την παρακολούθηση, την νοθεία, την δωροδοκία, την αισχρολογία, την κακουργία, την κακοβουλία, την συκοφαντία, την ζηλοτυπία, την διαβολή και την διαφθορά, όπως ευλόγησε την υπακοή στους γονείς, την εύνοια προς τους συγγενείς και γείτονες, την συμπαράσταση των φίλων, την φροντίδα των ορφανών και απόρων, την επίσκεψη των ασθενών και την βοήθεια των εξαθλιωμένων και δυστυχισμένων. Ποτέ επίσης δεν έβαλε τον άπιστο, τον κακόβουλο, τον υποκριτή, τον ανυπόμονο και τον φανατικό στην ίδια θέση σεβασμού με τον πιστό, τον αγαθό, ειλικρινή, υπομονετικό, και τον μετριοπαθή.

Το συμπέρασμα του λόγου, είναι ότι η ανθρωπότητα δεν θεώρησε τους υπεύθυνούς της, και ούτε επέλεξε τους καλύτερους της γης και τους άξιους της, παρά μόνο από τους ειλικρινείς στο λόγο τους, τους οποίους δύναται να εμπιστεύεται κανείς και να στηρίζεται πάνω τους σε κάθε υπόθεση, τους οποίους το εξωτερικό τους είναι το ίδιο με το εσωτερικό τους και τα έργα τους ταυτίζονται με τα λόγια τους και οι οποίοι αρκούνται με τα αποκτήματα και τα δικαιώματα, και συναγωνίζονται για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων και των καθηκόντων τους, που ζούνε με αρμονικό και ειρηνικό τρόπο ώστε όλοι οι άλλοι αισθάνονται ασφαλείς μπροστά τους, και δεν αναμένεται από αυτούς παρά μόνο το σωστό και το αγαθό.

Από αυτό εξάγεται, ότι τα ηθικά θεμέλια είναι σταθερά δεδομένα ανά τον κόσμο, από την απαρχή του μέχρι τώρα και ότι όλοι οι άνθρωποι τα γνωρίζουν αρκετά

καλά. Το καλό και το κακό δεν κρύβεται από κανένα, ώστε να χρειαστεί έρευνα και αποδείξεις. Είναι προ πολλού γνωστό στον απόγονο του Αδάμ, ότι είναι προικισμένος από τον Δημιουργό του με την έμφυτη αυτή διαίσθηση για να μπορεί να διακρίνει μεταξύ καλού και κακού. Δια τούτο το Κοράνιο αποκαλεί το "καλό" "γνωστό" και το "κακό" "αρνούμενο", διότι το καλό θα ήθελε κανείς να γίνει "γνωστό" σε όλους και όλοι το επιθυμούν και το επιδοκιμάζουν, ενώ το "κακό" πάντα το "αρνείται" κανείς, και ο κόσμος το απεχθάνεται και το αποδοκιμάζει. Αυτό το νόημα αναφέρεται στην τελευταία Αποκάλυψη (Κεφάλαιο Ηλίου, εδάφιο 8) "της Ενέπνευσε τη λοξότητά της και την ευλάβειά της" εννοώντας την ανθρώπινη ψυχή.

Ίσως, θα μπορούσε να αναρωτηθεί ο αναγνώστης λέγοντας: αφού εξακολουθούν να είναι γνωστά στον κόσμο, τα καλά και τα κακά ήθη, και αφού όπως προαναφέραμε όλοι οι άνθρωποι έχουν την ίδια γνώμη για την καλοσύνη και την κακία μερικών ηθών, γιατί άραγε όλα αυτά τα διαφορετικά ηθικά συστήματα στον κόσμο; Και ποια είναι η διαφορά μεταξύ τους; Και που στηρίζουμε τον λόγο μας ότι το Ισλάμ έχει δικό του ιδιαίτερο ηθικό σύστημα; Και ποια είναι τα χαρακτηριστικά, και οι ιδιαιτερότητες που διακρίνουν το ισλαμικό σύστημα που το κατέστησαν φως στο μέτωπο και διαμάντι στο στεφάνι των ηθικών συστημάτων;

Εάν αναλύσουμε τα διαφορετικά ηθικά συστήματα στον κόσμο, για να κατανοήσουμε αυτό το θέμα, θα δούμε από την πρώτη στιγμή ότι διαφέρουν μεταξύ τους,

στην ενότητα των διαφορετικών ηθικών χαρακτήρων στο γενικό τους ηθικό σύστημα, και στον καθορισμό των ορίων, και των τάξεων, και των θέσεων χρήσης, και στην μεταξύ τους συσχέτιση. Και εάν τα κοιτάμε πιο προσεκτικά κατά βάθος, θα βρούμε ότι ο λόγος της διαφοράς, είναι ότι τα συστήματα αυτά διαφέρουν στα κριτήρια αξιολόγησης του ωραίου και του άσχημου των ηθών, καθώς επίσης και στο μέσον αναγνώρισης του καλού και του κακού. Επίσης δεν συμφωνούν στον καθορισμό της εκτελεστικής δύναμης (sanction) που δρα όπισθεν του νόμου και τον κάνει να ισχύει στην κοινωνία, και τον καθορισμό του κινήτρου που επιβάλλει στον πολίτη για να εφαρμόζει πιστά τον νόμο. Και εάν ερευνήσουμε και σκεφτούμε με σύνεση για το που οφείλεται αυτή η διαφορά. θα φανεί η αλήθεια ξεκάθαρα. Θα βρούμε ότι αυτό που διέλυσε τις μεθόδους όλων αυτών των ηθικών συστημάτων και απομάκρυνε το ένα από το άλλο, είναι ότι διαφέρουν στη γενική αντίληψη γι' αυτόν τον κόσμο, καθώς επίσης και στη θέση απέναντι στο ευρύτερό του σύστημα ως και προς τον σκοπό της ανθρώπινης ύπαρξης στον κόσμο αυτό. Αυτή η διαφωνία είναι ο λόγος που προκάλεσε την θεμελιακή διαφορά ακόμα και στην ουσία, και στους τρόπους και στις συνθήκες τους.

Τα ζητήματα στα οποία εδραιώνεται η βάση του ανθρώπινου βίου και κατευθύνει τους προσανατολισμούς σε αυτήν την εγκόσμια ζωή είναι απάντηση στο ερώτημα: Εάν υπάρχει θεός ή όχι γι' αυτό τον κόσμο; Εάν ναι τότε είναι ένας ή υπάρχουν και άλλοι, και σε ποιο θεό πιστεύουμε; Και ποια είναι τα γνωρίσματά του; Ποια είναι

η σχέση μας μαζί του, και το αντίθετο; Και μήπως μερίμνησε να μας καθοδηγήσει και να μας φωτίσει ή όχι; Και αν θα απολογηθούμε ενώπιόν του ή όχι; Αν ναι, για ποιές πράξεις θα απολογηθούμε; Και ποιος είναι ο σκοπός της ζωής μας και η κατάληξή της που πρέπει να προσέξουμε και να δρούμε σύμφωνα με τις υποδείξεις Του σε αυτήν την χαμηλότερη ζωή.

Αυτά είναι βασικά σοβαρά ζητήματα στα οποία στηρίζεται η ανέγερση του συστήματος που θα διέπει τις ανθρώπινες σχέσεις. Δεν συγκροτείται σωστό ηθικό σύστημα παρά μόνο με τη σωστή απάντηση αυτών των ζητημάτων.

Μου είναι λίαν δύσκολο σε αυτή την μικρής διάρκειας διάλεξη να αναλύσω τις λεπτομέρειες για τα διάφορα συστήματα ζωής στον κόσμο, ή να σας αναφέρω, το τι διάλεξε το κάθε ένα σύστημα απ' αυτά ως απάντηση για αυτά τα βασικά ζητήματα, ή τι σημάδια και ίχνη άφησε αυτή η επιλογή στις διάφορες μορφές, ή τον καθορισμό της μεθοδολογίας τους. Αλλά θα περιοριστώ στο Ισλάμ από όλα αυτά, και θα αναφερθώ στις απαντήσεις που επέλεξε σ' αυτά τα ζητήματα σύμφωνα με τις διατάξεις Του.

Το Ισλάμ λέει απαντώντας σε αυτά τα ζητήματα: ότι υπάρχει Θεός γι' αυτό το σύμπαν, και ότι δεν υπάρχει κανείς άλλος Θεός εκτός απ' αυτό, αυτός είναι που δημιούργησε το σύμπαν και το κάθε τι που υπάρχει σ' αυτό. Και ότι είναι ο Μόνος που διοικεί και κυβερνά χωρίς να συμμετέχει κανένας άλλος με Αυτόν. Είναι Αυτός που δίνει τις εντολές και τις απαγορεύσεις. Είναι ο Κύριος

των ουρανών και της γης και ό,τι περικλείουν. Και αυτό το σύμπαν που το βλέπουμε να κινείται και περιστρέφεται σταθερά και αρμονικά, δεν κινείται ούτε περιστρέφεται παρά μόνο με τον κανόνα και τη θέλησή Του. Και ότι είναι ο Σοφότερος και ο Ικανότερος, ο Παντογνώστης του γνωστού και του αγνώστου, του παρόντος και του απόντος, του παρελθόντος και του μέλλοντος, δεν Του ξεφεύγει ούτε βάρος ατόμου όπου και αν βρίσκεται στους ουρανούς ή στη γη, ή στο μεταξύ τους χώρο, ο Βασιλεύς, ο Αγιότατος, ο οποίος εφαρμόζει το νόμο Του επί του σύμπαντος με συγκεκριμένη σοφή αναλογία χωρίς καμία αδυναμία ή παράλειψη. Ο άνθρωπος είναι δούλος του Θεού, από την διάπλαση και την φύση του, και ο ποιο πρωταρχικός ρόλος του ανθρώπου σ' αυτή την ζωή αλλά και στη μετέπειτα είναι η λατρεία και η υπακοή σ' Αυτό. Η ζωή του ανθρώπου δεν έχει κανένα νόημα παρά να γίνει ολόκληρη αμιγής δουλεία στο Θεό. Και δεν είναι δουλειά του ανθρώπου να καθορίζει μόνος του για τον εαυτό του το σύστημα ζωής του. Αυτό είναι καθήκον του Θεού ο οποίος τον δημιούργησε και τον κατέστησε έναν από τους δούλους του, και του έστειλε τους αποστόλους, στους οποίους έδωσε τα αποκαλυπτικά βιβλία, για τη διαφώτιση και καθοδήγηση στον ορθό δρόμο του καλού και της ευτυχίας. Δια τούτο έπρεπε να μη δανειστεί το σύστημα της ζωής του από πουθενά αλλού εκτός από εκείνο το λαμπρό λυχνοστάσιο. Επίσης είναι υπεύθυνος ο άνθρωπος ενώπιον του Θεού για ότι κέρδισε και απέκτησε στη ζωή του, και θα καταλογιστεί ενώπιόν Του στη Δευτέρα Παρουσία. Η παρούσα ζωή δεν είναι τίποτε

παρά δοκιμασία για τον Δούλο από τον Κύριό του. Έτσι ο επιτυχημένος άνθρωπος δεν πρέπει να βάλει τίποτα σαν απόλυτο στόχο και απώτερο σκοπό παρά να είναι από τους πετυχημένους στην εσχάτη κατοικία (Δευτέρα Παρουσία) με την ευμένεια του Θεού. Ο άνθρωπος συμμετέχει με όλες τις δυνάμεις του σε αυτή την δοκιμασία, δηλαδή δοκιμάζονται όλες οι ικανότητες και τα ταλέντα του και γενικά δοκιμάζεται η ζωή του απ' όλες τις πλευρές της. Δοκιμάζεται ο άνθρωπος σε ότι προσπαθεί να εξασκεί σ' αυτή την κατωτέρα ζωή (παρούσα) μια αγνή δοκιμασία απαλλαγμένη από όλες τις βρωμερές σκοπιμότητες αυτού του κόσμου.

Επιπλέον, μάθε ότι αυτή την δοκιμασία την διενεργεί εκείνος που έχει την γνώση του βιβλίου, γνώση που δεν σταματά στα όρια των καταγραμμένων λόγων και έργων του ανθρώπου, όποτε και όπου βρίσκεται σε αυτό το σύμπαν, είτε είναι ξηρά, θάλασσα ή και στον αέρα, είτε στην καρδιά, στη συνείδηση, στο χέρι ή στο πόδι του, αλλά όμως η γνώση του αυτή περιλαμβάνει ότι περνά από την ψυχή του ανθρώπου από φαντασίες, επιθυμίες και σκέψεις δηλαδή ακόμα και τέτοια δεν του ξεφεύγουν.

Αυτή είναι η απάντηση του Ισλάμ στα βασικά ζητήματα της ζωής. Και αυτή είναι η αντίληψή του για το σύμπαν και για την θέση του ανθρώπου σ' αυτό. Και καθορίζει τον ύψιστο πραγματικό σκοπό που πρέπει να καταστεί απώτερος σκοπός για όλες τις προσπάθειες και τις επιδιώξεις του ανθρώπου σε αυτή τη ζωή, ο οποίος είναι "η χάρη του Θεού και η ευαρέσκειά Του". Αυτό είναι το κριτήριο με το οποίο μετράει το ηθικό Ισλαμικό σύστημα,

κάθε λόγο ή έργο του ανθρώπου, και το κρίνει ως καλό ή κακό. Αυτός ο προσδιορισμός εφοδιάζει την ανθρώπινη ηθική με ένα άξονα γύρω στο οποίο περιστρέφεται ολόκληρη η ζωή του ανθρώπου, που δεν παραμένει πια ως ακυβέρνητο πλοίο που το παρασύρουν οι άνεμοι και τα κύματα. Επίσης αυτός ο καθορισμός βάζει ένα πραγματικό στόχο ύστερα από τον οποίο μπορεί να προσδιορίζει κανείς όλους τους ηθικούς χαρακτήρες, όρια, θέσεις, και μορφές που είναι πρακτικές και κατάλληλες για τον καθένα από αυτά. Επίσης αποκτά εξαιτίας του τις ανεξάρτητες ηθικές αξίες (ethical values), οι οποίες εξακολουθούν να είναι ριζωμένες βαθιά στις θέσεις τους παρά τις αλλαγές των συνθηκών, περιστάσεων και υποθέσεων.

Πάνω από όλα αυτά, εάν αποδεχθεί ότι "Η χάρη του Θεού και η ευαρέσκειά Του" αποτελεί ένα επιθυμητό και αναζητούμενο στόχο και απώτερο σκοπό για τον άνθρωπο και τις προσπάθειες και τις επιδιώξεις του, τότε πέτυχε η ανθρώπινη ηθική ένα πάρα πολύ υψηλό στόχο που θα τον καταστεί ικανό για την ηθική ανύψωση επ' άπειρον και χωρίς τέλος στα σκαλοπάτια της προόδου και εξέλιξης, χωρίς να θολώνεται ποτέ με τις αθλιότητες και τις απληστίες της δουλικής σκοπιμότητας, και των προσωπικών συμφερόντων σε οποιανδήποτε φάση της ταχείας προοδευτικής πορείας της.

Όπως μας χαρίζει το Ισλάμ αυτή τη γενικευμένη αντίληψη για το σύμπαν, και τον άνθρωπο, μας εφοδιάζει ταυτόχρονα με ένα διαρκές μέσον για την αναγνώριση του καλού και του κακού των ηθών. Το Ισλάμ δεν περιορίζει τη γνώση για τα ήθη στο νου ή στη θέληση ή

στο πείραμα ή στις ανθρώπινες επιστήμες και μόνο, ούτως ώστε να μην αλλάζουν τα ηθικά μας κριτήρια με την αλλαγή αυτών των τεσσάρων μέσων που δεν είναι πάντα σταθερά. Αλλά το Ισλάμ μας προσφέρει μια σταθερή πηγή αναφοράς πού μας εφοδιάζει με τα ηθικά διδάγματα σε κάθε περίπτωση και στιγμή. Αυτή η πηγή είναι το Ιερό βιβλίο του Θεού (*το Κοράνιο*) και η παράδοση (*ή Σούννας*) του προφήτη, *επ' αυτού οι ευχές και ειρήνη*. Αυτά τα διδάγματα μας οδηγούν προς τον ορθό δρόμο, και μας φωτίζουν την ευθεία γραμμή σε κάθε υπόθεση της ζωής, από τα πιο απλά οικιακά προβλήματα μέχρι τα βαρυσήμαντα διεθνή πολιτικά ζητήματα και τα επικίνδυνα τους επακόλουθα. Διδάγματα στα οποία βρίσκουμε ευρεία εφαρμογή που χωρά όλα τα βασικά ηθικά για τις διάφορες ζωτικές υποθέσεις. Μέσον πέραν του οποίου δεν θα χρειαζόμαστε σε καμιά φάση της ζωής μας κανένα άλλο μέσο για την γνώση.

Επίσης βρίσκουμε σε αυτή την αντίληψη του Ισλάμ - για το σύμπαν και τον άνθρωπο - εκείνη την κινητήρια δύναμη, που είναι αναγκαίο στήριγμα για οποιαδήποτε ηθικό κανόνα, αυτή η *δύναμη, είναι η δύναμη της θεοσέβειας, και το δέος από την απολογία της δευτέρας παρουσίας, και ο φόβος από την κακοτυχία στο αιώνιο αύριο.* Χωρίς αμφιβολία το Ισλάμ αποσκοπεί στο να παρουσιάζει, να προετοιμάζει την κοινή γνώμη και το κοινωνικό σώμα ώστε να υποχρεωθούν και τα άτομα και τα κοινωνικά στρώματα, να πιστούν να εφαρμόσουν τις ηθικές αρχές και να τις διατηρήσουν. Επίσης το Ισλάμ θέλει να εδραιώνει ένα πολιτικό σύστημα που θα μπορέσει με

το κύρος του να επιβάλλει την εφαρμογή του ηθικού του κανόνος στους ανθρώπους. Αλλά στην πραγματικότητα δεν στηρίζεται αποκλειστικά μόνο σε αυτόν το εξωτερικό παράγοντα. Στηρίζεται πιο πολύ στον εσωτερικό ψυχολογικό παράγοντα μέσα στον οποίο περικλείεται, το δόγμα της πίστης στο Θεό και στην τελευταία παρουσία. Ως εκ τούτου θέλει το Ισλάμ - πριν διατάξει τον άνθρωπο να συμμορφωθεί με τις ηθικές διατάξεις - να του υπαγορεύσει στα βάθη της ψυχής του, το εξής:

"Σε διατάζει ο Θεός που βλέπει και ακούει τα πάντα και δεν του ξεφεύγει ούτε ατομικό βάρος, ούτε στους ουρανούς ούτε στη γη, σε βλέπει όπου και αν βρίσκεσαι και σε οποιοδήποτε θέση και αν είσαι. Μπορείς να κρύβεσαι από τους άλλους αλλά απ' αυτόν αδύνατο να κρυφτείς, θα μπορούσες να ξεγελάσεις όλους τους ανθρώπους, μα Αυτόν ποτέ. Θα μπορούσες να νικήσεις τους πάντες στη γη αλλά αδύνατο να νικήσεις Αυτόν που δημιούργησε τους ουρανούς και την γη. Οι άνθρωποι, βλέπουν αυτά που φαίνονται από τα έργα σου και τα ήθη, αλλά ο Γνώστης του παρόντος και του απόντος γνωρίζει τα ενδόμυχα μυστικά της ζωής σου και τα κρυφά της καρδιάς σου και γνωρίζει ό,τι έργα να κάνεις στη βραχεία σου ζωή. Οπωσδήποτε ό,τι να κάνεις δεν μπορείς να αποφύγεις το θάνατο, και την έλευση στο δίκαιο δικαστήριο του Θεού όπου δεν θα σε ωφελεί ούτε δικηγορία, ούτε φιλοδώρημα, ούτε μέσον, ούτε πλαστή μαρτυρία ή βεβαίωση, ούτε ψευτιά, ούτε εξυπνάδα ούτε πονηριά. Όταν στήνει ο Θεός σου τις ακριβείς ζυγαριές της δικαιοσύ-

νης, κρίνει τους δούλους του ανάλογα με τις πράξεις τους".

Το Ισλάμ στεριώνει αυτή την πίστη - την πίστη στο Θεό και της τελευταίας παρουσίας - στη συνείδηση του ανθρώπου, σαν να βάλλει στο υποσυνείδητό του ένα φύλακα ή ηθικό παρατηρητή που να τον προωθεί στην εργασία και τον επαγωγεί να εκτελεί τις θείες εντολές, ανεξάρτητα από το αν υπάρχουν εξωτερικά αστυφύλακες, δικαστήρια, φυλακές ή όχι. Αυτός ο εσωτερικός φύλακας και αυτός ο ψυχολογικός επαγωγέας είναι αυτός που ενδυναμώνει τον πήχη του ισλαμικού νόμου (Σαρία) και τον κάνει εφαρμόσιμο μεταξύ των ανθρώπων. Στην πραγματικότητα εάν επιπλέον συνυπάρχει και η επιρροή του κράτους και η σύμφωνη κοινή γνώμη για να διευκολύνει την εφαρμογή του θα είναι προφανώς καλλίτερα. Αλλά ελλείψει αυτού επίσης, η πίστη αυτή είναι επαρκής για την καθοδήγηση και του ατόμου και του Έθνους εξίσου, εφόσον εφάπτεται η καλοσύνη της πίστης αυτής τις καρδιές τους, και διεισδύει μέσα στις ψυχές τους.

Επιπρόσθετα αυτή η Ισλαμική αντίληψη για το Σύμπαν και για τον άνθρωπο, προετοιμάζει ποικίλους παράγοντες που κινούν τον άνθρωπο και τον ενθαρρύνουν για να συμπεριφέρεται σύμφωνα με τον ηθικό κανόνα του θεού.

Φτάνει κίνητρο στον άνθρωπο για να υπακούει τον θεό και για να συμμορφώνεται με τις εντολές Του, να παραδέχεται τον *Θεό ως Κύριο και τη λατρεία Του ως Σύστημα ζωής και την συγχώρησή Του ως Στόχος*. Και ο άλλος παράγων που ενισχύει αυτόν τον παράγοντα είναι *η*

πίστη στην Δευτέρα παρουσία (την εσχάτη ημέρα), και η πεποίθηση του ανθρώπου ότι όποιος υπακούει στον Θεό σε αυτήν την πρόσκαιρη ζωή θα τυγχάνει αιώνια απόλαυση στη μετέπειτα ζωή (εσχάτη κατοικία), ότι θα κερδίσει αγάπη, και ανθούσα ζωή και ατέλειωτη ευτυχία, ακόμα και αν υπέφερε διάφορα δεινά, πόνους, δυσκολίες και δυστυχίες σ' αυτή την πρόσκαιρη ζωή. Και πιστεύει ότι όποιος περνά την ζωή του σε αυτόν τον κόσμο, ανυπάκουος στον Θεό παραβιάζοντας τα όριά Του, οπωσδήποτε η κατάληξή του στην Τελευταία θα είναι η αυστηρότατη ποινή και τα διαρκή βάσανα, ακόμα και αν στην κατώτατη ζωή (σημερινή) απολάμβανε όλη την πολυτέλεια και τα διάφορα είδη της άνεσης και ευαρέσκειας. Εκείνοι είναι οι δύο παράγοντες, *η ελπίδα* στο Θεό και *ο φόβος* απ' Αυτόν, που αν συνυπάρχουν στο χώρο της καρδιάς ενός ανθρώπου δημιουργείται στα βάθη της καρδιάς του ισχυρό παράγοντα που θα τον σπρώχνει και προκαλεί να αγαθοεργεί, και τον ενθαρρύνει να επιμένει και να προασπίζεται το δίκαιο, ακόμα όταν σε μερικές φορές και περιστάσεις του φαίνεται ότι η επιμονή στο δίκαιο θα έβλαπτε ανεπανόρθωτα τα συμφέροντά του σε αυτή την κατωτάτη (σημερινή) ζωή. Επίσης αυτός ο ψυχολογικός παράγοντας, προστατεύει τον άνθρωπο και τον απαγορεύει να πέφτει στον χώρο του κακού και της κακίας, και τον απομακρύνει από τους χώρους του υπόκοσμου και του εξευτελισμού, σε περιπτώσεις που ίσως θα του φαίνεται ότι υπάρχει κάποια απόλαυση στο κακό, ή θα προκύπτει κάποιο όφελος, ή συμφέρον σε αυτή την εγκόσμια ζωή.

Αυτό που συμπεραίνεται απ' αυτήν την ανάλυση, είναι ότι το Ισλάμ έχει μια ειδική αντίληψη για το σύμπαν, και ειδικό μέτρο και κριτήριο για το καλό και το κακό, και πηγή για την γνώση των ηθών, και ειδική εκτελεστική δύναμη και παράγοντας προώθησης προς την κίνηση και αγαθοεργία. Και ότι το Ισλάμ επιλέγει σε αυτό το κεφάλαιο ένα διαφορετικό δρόμο συγκριτικά με τα άλλα ηθικά συστήματα.

Τακτοποιεί και ταξινομεί βάσει αυτών των ιδίων παραγόντων τα γνωστά ηθικά θέματα σύμφωνα με τις ειδικές δικές του αναλογίες, και τις εκτελεί σε όλους τους τομείς και πτυχές της ζωής. Γι' αυτό μας αρμόζει να πούμε ότι το Ισλάμ έχει το δικό του ολοκληρωμένο ηθικό σύστημα που ταιριάζει με την φύση του και διδαχές του.

Αυτό το ηθικό σύστημα έχει χαρακτηριστικά και ιδιαιτερότητες που είναι αδύνατο να συνοψισθούν εδώ, παρά ταύτα όμως θα ήθελα να αναφερθώ σε τρία έξοχα χαρακτηριστικά που αποτελούν την ουσία και τον πολφό του συστήματος αυτού, που πραγματικά είναι πρωταρχικά του Ισλάμ στο θέμα του ηθικού συστήματος.

Το πρώτο χαρακτηριστικό είναι: η επιδίωξη της χάρης του Θεού και η προσπάθεια της απόκτησης της συγχώρησης Του" που πρέπει να γίνει ο επιθυμητός απώτερος στόχος της ανθρώπινης ζωής, και με αυτό τον τρόπο θεσπίζει ένα άριστο κριτήριο για τα ήθη που δεν του ανταγωνίζεται, κατά την ηθική εξέλιξη, ούτε το παρεμποδίζει τίποτα στην πορεία της προκοπής και της προόδου, καθιερώνει επίσης με αυτό τον τρόπο μια σταθερή πηγή αναφοράς για την γνώση των ηθικών αρχών.

Έτσι χαρίζει στην ανθρώπινη ηθική σταθερότητα που ευνοεί την ανύψωση και την άνθισή της χωρίς να αλλάζει και να αλλοιώνεται από καιρό σε καιρό. Επίσης εφοδιάζει τα ήθη με την θεοσέβεια που είναι εκτελεστική δύναμη που βοηθά τον άνθρωπο να εκτελεί τα καθήκοντά του χωρίς να υφίσταται η δύναμη του εξωτερικού παράγοντα.

Επίσης υποβάλλει στο υποσυνείδητο του ανθρώπου και αναζωπυρώνει σε αυτό, χάρη στην πίστη του Θεού και στην εσχάτη ημέρα (Δευτέρα Παρουσία) μια κινητήρια δύναμη που φοβίζει τον άνθρωπο, τον γεμίζει με δέος και πάθος για την εφαρμογή του ηθικού κανόνα από μόνο του.

Το **δεύτερο** χαρακτηριστικό: είναι ότι δεν διαμορφώνει ούτε εφευρίσκει με αυτή την υποκίνηση και την απόλυτη ενθάρρυνση, καινούργια ή ασυνήθιστα ήθη και έθιμα, ούτε υποβαθμίζει τα "γνωστά" καλά ανθρώπινα ήθη, ούτε σέβεται από τα ήθη εκτός από αυτά που είναι γενικώς αναγνωρισμένα ως "καλά", έτσι ώστε δεν άφησε από τα καλά ήθη ούτε σπουδαίο ούτε ασήμαντο χωρίς να το αναγνωρίσει και να το υιοθετήσει, και έπειτα βάλλει το καθένα από αυτά στην κατάλληλη θέση που το αρμόζει, και επεκτείνει εν συνεχεία ευρέως την εφαρμογή του στην καθημερινή ανθρώπινη ζωή, σε βαθμό που να μην αφήνει καμία γωνία της ζωής ή τομέας του βίου που να μην επηρεάζεται από αυτό το ηθικό σύστημα, από τις ατομικές, οικογενειακές, κοινωνικές, πολιτικές και οικονομικές υποθέσεις, στο στρατόπεδο ακόμα και στο πεδίο μάχης ή συνθήκες ειρήνης κ.ο.κ., έτσι δεν παραμένει καμία γωνία, κανένα τομέα, χωρίς να δεις τις επιδράσεις

του ηθικού νόμου κατά βάθος. Το Ισλάμ κάνει τα καλά ήθη επικρατέστερα στο σύνολο των ζωτικών τομέων της ζωής.

Αποσκοπώντας με αυτό τον τρόπο να αρπάξει το χαλινό των ζωτικών υποθέσεων, από τα χέρια των απολαύσεων, των συμφερόντων και να το βάλλει στα χέρια των καλών ηθών και των σωστών συμπεριφορών.

Το **τρίτο** χαρακτηριστικό, του ισλαμικού ηθικού συστήματος, είναι ότι απαιτεί από τον κόσμο και αναζητεί να ιδρύει ένα τρόπο ζωής που να στηρίζεται στα καλά ήθη χωρίς να θολώνεται με τίποτε κακό. Τους προσκαλεί όλους να εφαρμόζουν το καλό και να διευρύνουν το αγαθό που το εκτιμούσε η ανθρωπότητα και το κοίταζε παντού και πάντοτε με σεβασμό και θαυμασμό. Και να εκριζώνει το κακό που κοίταζε η ανθρωπότητα πάντα με μάτι του ευτελισμού και του μίσους. Αυτό είναι το κάλεσμα που κήρυξε το Ισλάμ σε όλους τους ανθρώπους. Αυτοί που ανταποκρίθηκαν τους συσπείρωσε γύρω από τον συλλογιστικό του λόγο και έφτιαξε απ' αυτούς το Ισλαμικό Έθνος. Ο σκοπός του απ' αυτήν την συσπείρωση σε ένα έθνος ήταν να συγκεντρώσουν όσο το δυνατόν όλες τις δυνάμεις τους, και να συνεργάζονται ομαδικά στην πραγματοποίηση και εδραίωση του καλού, και στην υποστήριξη και στη γενίκευσή του, και να παρεμποδίζουν την ορμή του κακού, και να το αποτελειώσουν και να εκριζώσουν το δέντρο του κακού από τις ρίζες του, μέσω του ήπιου και ειρηνικού διαλόγου. Εάν παλινδρομεί αυτό το Έθνος και διαπράττει το κακό και αρχίζει να συμβιβάζεται με αυτούς που εναντιώνονται στο καλό και

προσπαθούν να σβήνουν το φως του, ***τότε επί του Έθνους αυτού η ειρήνη, και δεν υπάρχει ούτε επικράτηση ούτε δύναμη χωρίς το θεό.***

ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Ο Μονοθεϊσμός, η αποστολή (προφητεία) και η αντιπροσώπευση του Θεού είναι τρία σημαντικά στηρίγματα στα οποία στηρίζεται το πολιτικό σύστημα του Ισλαμισμού. Και δεν είναι δυνατό να κατανοούμε το πολιτικό ισλαμικό ιδεώδες και τους τομείς και τα παρακλάδια του, χωρίς να καταλάβουμε πολύ καλά αυτές τις αρχές (1) μονοθεϊσμό, (2) προφητεία (αποστολή) και (3) αντιπροσώπευση του Θεού, και είναι καλλίτερο, προ πάντων, να τις ερμηνεύσω αναλυτικά, τη μία μετά την άλλη.

1. Μονοθεϊσμός

Μονοθεϊσμός σημαίνει, όπως άλλωστε δείχνει η λέξη ότι ο θεός είναι ένας και μοναδικός και δεν υπάρχει τίποτε άλλο που να του συμμερίζεται αυτή την ιδιότητα. Κατά συνέπεια είναι ο μόνος δημιουργός αυτού του σύμπαντος συμπεριλαμβανομένου και του ανθρώπου, δηλαδή είναι ο μοναδικός κύριος και κάτοχος των πάντων, και δεν δικαιούται κανείς εκτός απ' αυτόν να έχει το δικαίωμα της διακυβέρνησης και της εξουσίας ή της υπαγόρευσης και της απαγόρευσης. Είναι ο μόνος που αξίζει δικαιωματικά την υπακοή, πειθαρχία και την δουλοπρέπειά μας, και κανείς άλλος εκτός από αυτόν. Επίσης οι ψυχές και η ζωή μας, οι δυνάμεις μας, οι ικανότητές μας που τις χρησιμοποιούμε με επιδεξιότητα για να κάνουμε ότι θέλουμε, και τα δικαιώματά μας που τα χειριζόμαστε όπως θέλουμε σε αυτό τον κόσμο, και ο κόσμος που το χρησιμοποιούμε όπως θέλουμε, τίποτε απ' όλα αυτά δεν

το δημιουργήσαμε εμείς αρχικά ούτε το αποκτήσαμε λόγω δικής μας ευφυΐας. Είναι ο Θεός που μας χάρισε όλα αυτά χωρίς να συμμετάσχει κανείς άλλος μαζί του. Γι' αυτό δεν επιτρέπεται για μας ούτε λίγο ούτε πολύ να καθορίζουμε εμείς τον ύστατο σκοπό της ζωής μας, ούτε να βάζουμε όρια και τοπία κατ' αρέσκεια μας για τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματά μας. Τίποτα απ' όλα αυτά δεν δικαιούται για κανένα, ό,τι και αν είναι, να ισχυρίζεται ή να ανακατεύεται. Αυτά είναι αποκλειστικά ευθύνη του Θεού και μόνο επειδή αυτός είναι που μας δημιούργησε και μας χάρισε αυτά τα δικαιώματα και τα μέσα και μας κατέστησε ικανούς να χρησιμοποιήσουμε τα περισσότερα από αυτά που ο ίδιος δημιούργησε.

Αυτός είναι με λίγα λόγια, ο μονοθεϊσμός, που όπως βλέπεις, απορρίπτει την ιδέα της εξουσίας του ανθρώπου επί του ανθρώπου, και αποσκοπεί να την ανατρέπει ριζικά, ανεξάρτητα από το αν είναι εξουσία ατομική (μοναρχία) ή ταξική ή οικογενειακή (δυναστεία) ή κάποιου έθνους (εθνική) ή ακόμα αν ανήκει σε όλο τον κόσμο μαζί (κοσμική). Έτσι η εξουσία ανήκει μόνο και μόνο στο θεό, δεν πρέπει να υπάρχει νόμος εκτός από τον δικό του νόμο, ούτε κανόνας εκτός από τον δικό του κανόνα.

2. Η αποστολή (προφητεία = Ρισάλατ)

Η αποστολή είναι το μοναδικό μέσον, μέσω του οποίου μας αποκαλύπτεται ο θεϊκός νόμος, παραλάβαμε μέσω αυτής δύο πράγματα: Το πρώτο των οποίων είναι το Βιβλίο του Θεού στο οποίο εξέθεσε τον κανόνα του. Και το δεύτερο είναι η ερμηνεία και εξήγηση του βιβλίου

αυτού που έγινε μέσω του προφήτη του Θεού, που είναι δούλος του Θεού και απόστολός Του. Στο Ιερό Βιβλίο μας διευκρίνισε ο Θεός όλες τις βάσεις και τις αρχές πάνω στις οποίες πρέπει να στηριχθεί το σύστημα της ανθρώπινης ζωής. Και όσον αφορά την ερμηνεία και την διευκρίνιση αυτών των βάσεων και των αρχών το ερμήνευσε ο προφήτης - ευχές και ειρήνη του Θεού επ' αυτού - και το εφάρμοσε στην πράξη πιστά όπως επιβάλλει ο Θεός στο Ιερό Βιβλίο, για να γίνει ένα άριστο παράδειγμα για όποιο ακολουθεί μετέπειτα. Αυτή η ερμηνεία καλείται "Σούννα" και διαιρείται σε φραστική, πρακτική και καταφατική. Το σύνολο αυτών των δύο αρχών αποτελεί αυτό που καλούμε "Σαριάτ", αυτό είναι το βασικό σύνταγμα επί του οποίου αναγείρεται το οικοδόμημα του Ισλαμικού κράτους, όπου "Σαριάτ" σημαίνει "Ιερός Νόμος" στην κοινή λογική.

3. Αντιπροσώπευση του Θεού (χιλάφατ)

Η αντιπροσώπευση (χιλάφατ) λέγεται και εκπροσώπευση, που σημαίνει ότι ο ρόλος του ανθρώπου σ' αυτό τον κόσμο από Ισλαμικής άποψης είναι η αντιπροσώπευση του Θεού στο βασίλειό του, όπου κανένας δεν πρέπει να κάνει τίποτε παρά μόνο σύμφωνα με το δικαίωμα της αντιπροσώπευσης, και να χειρίζεται τα πράγματα ανάλογα με τα όρια που του επέτρεπε ο θεός.

Δεν βλέπεις αν έχεις αναθέσει την διαχείριση του χωραφιού σου σε κάποιον, και τον έκανες αναπληρωτή σου δεν πρέπει να είσαι πάντα σίγουρος για τέσσερα πράγματα; πρώτο ότι εσύ είσαι ο πραγματικός κάτοχος

και όχι εκείνον που σε αναπληροί, δεύτερον οφείλει αυτός που τον εμπιστεύτηκες να χειρίζεται την περιουσία σου ανάλογα με τις υποδείξεις και τις εντολές σου, όχι να κάνει ότι θέλει αυτός, τρίτο δεν πρέπει να αποστατήσει και παραβιάζει τους όρους της συμφωνίας που τον περιορίζει και ελέγχει το έργο του, και τέταρτο: ότι το καθήκον του σ' αυτό το χωράφι είναι να εκτελεί τις εντολές σου και όχι τις δικές του επιθυμίες.

Αυτά τα τέσσερα θέματα έχουν αφομοιωθεί πλήρως στην αντίληψη της αντιπροσώπευσης, μέχρι που αναπαριστάνονται αυτόματα μόλις προφέρει κανείς την λέξη "Αντιπροσώπευση" ή την ακούσει. Έτσι εάν βρίσκεις ένα εκπρόσωπο που δεν πληροί αυτές τις προϋποθέσεις, και δεν εκτελεί το καθήκον του σύμφωνα με αυτούς τους όρους κατευθείαν λες ότι έχει παραβιάσει τα όρια της αντιπροσώπευσης, και έχει διαλύσει το σύμφωνο που περιλαμβάνεται στην εκπροσώπευση αυτή,. Έτσι, βλέπουμε τα τέσσερα σημεία αυτά περικλείονται στο νόημα της "αντιπροσώπευσης Χιλάφατ". Στο Ισλάμ όποτε αναφερόμαστε στην "αντιπροσώπευση του Θεού επί της γής πάντα δεν εννοούμε τίποτε εκτός από αυτό το νόημα. Και το κράτος που βασίζεται σε αυτή την πολιτική αρχή δεν είναι τίποτε εκτός από την "αντιπροσώπευση" που κάνει ο άνθρωπος κάτω από την "εξουσία" του Θεού, που ο επιθυμητός της στόχος είναι η πραγματοποίηση της θέλησης του Θεού ακολουθώντας την καθοδήγησή του χωρίς να παραβιάσει τα όρια που έχει θέση για αυτή και για την εφαρμογή της.

Είναι κατάλληλο να αναφερθεί εδώ, ότι το Ισλάμ δεν αναθέτει το αξίωμα της αντιπροσώπευσης σε κανένα άτομο, η συγκεκριμένη οικογένεια ή τάξη, αλλά την αναθέτει στο σύνολο των προσώπων της κοινωνίας που πιστεύει στις βασικές αρχές, του μονοθεϊσμού και της αποστολής, και εμφανίζει την ικανότητά του και την ετοιμότητά του να εκτελέσει όλο το περιεχόμενο του όρου "αντιπροσώπευση" όπως πρέπει. Έτσι αν βρίσκεται στον κόσμο με τέτοια κοινωνία θα είναι οπωσδήποτε κατάλληλη και άξια για την αντιπροσώπευση. Αυτό είναι το σημείο εκ του οποίου αρχίζει το νόημα του "Κράτους" του Ισλάμ, ο κάθε πολίτης της πολιτείας έχει μερίδιο στην αντιπροσώπευση και δικαίωμα που να το απολαμβάνει. Όλα τα μέλη της κοινωνίας έχουν ακριβώς τα ίδια δικαιώματα, και είναι ίσοι ενώπιον του νόμου όπως τα δόντια μιας χτένας. Δεν δικαιούται κανένας να στερήσει κανένα τα δικαιώματά του όπως θέλει. Το γνωστό είναι ότι κάθε κυβέρνηση που αναλαμβάνει την διακυβέρνηση αυτού του Ισλαμικού κράτους και την διαχείριση των υποθέσεών του, δεν συγκροτείται ούτε διαμορφώνεται ούτε απαρτίζεται παρά μόνο με την σύμφωνη γνώμη του λαού και την υποστήριξή του. Αυτός ο λαός που θα την αναθέσει μέρος από τα δικαιώματά του - δικαιώματα αντιπροσώπευσης - γι' αυτό δεν συγκροτείται παρά μόνο με την σύμφωνη γνώμη του λαού και δεν ασκεί τα καθήκοντά της χωρίς την υποστήριξη και την διαβούλευση και την συγκατάθεση αυτού.

Το θέμα της δουλείας του ανθρώπου στον Θεό δεν πρέπει να παρεξηγήτε, ούτε να εκλαμβάνεται ως

υποτίμηση για την υπόληψη του λαού ή του ανθρώπινου όντος, αντιθέτως η δουλεία στο Δημιουργό και τον πραγματικό κάτοχο του σύμπαντος, είναι η πραγματική απελευθέρωση του ανθρώπου από όλα τα δεσμά του καθημερινού βίου, και η απόλυτος ελευθερία που επιθυμεί κάθε θνητό.

Όποιος κερδίζει την υποστήριξη και την εμπιστοσύνη του λαού, τον αντιπροσωπεύει στην εκτέλεση των καθηκόντων της "αντιπροσώπευσης", και όποιο χάνει την εμπιστοσύνη των πολιτών θα πρέπει οπωσδήποτε να παραιτείται αυτό το ύστατο αξίωμα. Άρα η "Ισλαμική Δημοκρατία" είναι μία πληρέστατη δημοκρατία πέραν κάθε φαντασίας. Και όμως διαφέρει αρκετά από την γνωστή σήμερα στον κόσμο "Δυτική Δημοκρατία". Η δυτική δημοκρατική θεωρία ισχυρίζεται ότι η εξουσία ανήκει στον λαό, ενώ στο Ισλάμ η εξουσία ανήκει στον Θεό, και ο λαός είναι αντιπρόσωπος του Θεού. Μπορούμε να πούμε διευκρινίζοντας αυτό το θέμα ότι στην "Δυτική Δημοκρατία" η διακυβέρνηση και η νομοθεσία ελέγχονται και κανονίζονται από τον λαό, που κατέχει την ηγεσία, κατά συνέπεια είναι αυτός που νομοθετεί και εκτελεί τους νόμους. Και ο απώτερος σκοπός της κυβέρνησης αυτής είναι να κερδίσει γενικά την ψήφο του λαού, και την υποστήριξη αυτού. Αντιθέτως στο Ισλάμ η εξουσία και η νομοθέτηση ανήκει αποκλειστικά στο Θεό, που είναι ο μόνος που δικαιούται να δημιουργήσει τους νόμους και κανόνες για τους δούλους Του χωρίς να τον συμμερίζεται ή να τον ανταγωνίζεται κανένας. Η θέση του λαού μοιάζει με την θέση του εκπροσώπου που δεν έχει να κάνει τίποτε παρά να ακολουθεί τα ίχνη της

θείας νομοθεσίας χωρίς την παραμικρή παράκληση, και ο σκοπός των ανθρώπων που βοήθησαν στην πραγματοποίηση αυτής δεν πρέπει να είναι τίποτε άλλο παρά να το κερδίζουν την ευμένεια του Θεού, και την υλοποίηση της εντολής του επί της γής Του.

Συμπέρασμα του λόγου τούτου, είναι ότι η Δυτική δημοκρατία καταλαμβάνει τη θέση της Θεότητας αδίκως και περηφανεύεται στη γη χωρίς να έχει δίκαιο, και χρησιμοποιεί τις δυνάμεις της και το κύρος της όπως θέλει αυτή ή όπως θέλουν τα μέλη της. Ενώ η δημοκρατία στο Ισλάμ είναι συλλογική κοινωνική δουλεία στο Θεό, και περιορισμένη εξουσία βάσει των δεσμών του νόμου Του, δεν χρησιμοποιεί τις δυνάμεις της παρά μόνον εντός των προκαθορισμένων ορίων που έθεσε ο θεός, ακολουθώντας έτσι την θεία καθοδήγηση.

Και τώρα ας μου επιτραπεί να εκθέσω - συνοπτικά - μια σαφή εικόνα για το κράτος ή το βασίλειο που στηρίζεται στα τρία στηρίγματα που προαναφέραμε: μονοθεϊσμός, αποστολή, αντιπροσώπευση: Ο στόχος αυτού του κράτους - όπως αναφέρεται σε πολλά σημεία του Ιερού Βιβλίου - είναι να εδραιώνει τα καλά ήθη που θέλει ο θεός να διακοσμήσουν την ανθρώπινη ζωή, και να διανέμει τα αγαθά, και να κάνει ότι είναι δυνατό για την πρόοδό του, και την γενίκευση των αγαθοεργιών της. Και να εκριζώσει και εξορίσει από την γη ότι οργίζει το Θεό από τις αμαρτίες και τις αποτρόπαιες πράξεις και να την εξαγνίσει από τα ιζήματα και τις ρυπάνσεις της, από τις βρωμιές και το αίσχος. Δεν αποσκοπεί το Ισλάμ να φτιάξει ένα κράτος μόνο και μόνο για να κυβερνήσει και να ασχολείται με διοικητικές υποθέσεις του, και μόνο, ούτε

να ενδιαφέρεται για τα συμφέροντα ενός συγκεκριμένου έθνους, και να εξαντλήσει τις δυνατότητες και τους τρόπους για την επίτευξη των κοινωνικών του απαιτήσεων.

Όχι ποτέ δεν είναι έτσι το πράγμα. Η αλήθεια είναι ότι το Ισλάμ θέτει ενώπιον του κράτους που το ιδρύει, σύμφωνα με τις αρχές και τις βάσεις του, ένα υψηλότερο και ανώτερο σκοπό από εκείνο, και επιβάλλει στο κράτος αυτό να χρησιμοποιήσει ότι είναι εφικτό και δυνατό μέσο, και όλες τις δυνάμεις που διαθέτει για την πραγματοποίησή του. Τούτο για να εμφανίσει ότι αγαπά ο Θεός και θέλει να στολίσει την ζωή των δούλων του επί της γης του, και να χρωματίζεται με την απόχρωσή του, με διαφάνεια, ομορφιά, αγαθότητα, καλοσύνη, ορθότητα, επιτυχία και ευτυχία. Και να εξαφανίσει οτιδήποτε μπορεί να προκαλέσει κακία και δυστυχία στη γή ή να απειλεί τα συμφέροντα με βλάβη, χάος ή αναρχία. Επίσης το Ισλάμ μας δείχνει μία σαφή εικόνα για το καλό και για το κακό, έτσι ώστε να μπορούμε να δούμε στον καθρέπτη της, τα ευχάριστα καλά και τα δυσάρεστα και αγνώριστα κακά. Το Ισλαμικό κράτος λοιπόν μπορεί σε κάθε εποχή και περιοχή να θέτει το ανασυγχρονιστικό του πρόγραμμα εφόσον βάλλει μπροστά στα μάτια του αυτή την ξεκάθαρη και σαφή εικόνα.

Αυτό που επιβάλλει το Ισλάμ, στους πιστούς του οπαδούς να αγκαλιάσουν, είναι να μην παρακλίνουν από τις ηθικές αρχές του σε καμία υπόθεση. Με αυτό τον τρόπο καθορίζει για το κράτος του ένα διαρκές πλάνο ή μανιφέστο, ώστε να μην στηρίζεται η πολιτική του παρά μόνο στην απόλυτη ειλικρίνεια και διαφάνεια, και την

διαυγή δικαιοσύνη, και στην απόλυτη και αγνή αμοιβαία εμπιστοσύνη και δεν επιτρέπει σε καμία περίπτωση να τείνει το κράτος προς την προδοσία, απάτη και την επιθετικότητα για να προγραμματίσει τα εθνικά, πατριωτικά και διοικητικά συμφέροντα.

Και προτιμά το δίκαιο, τη δικαιοσύνη και την ειλικρίνεια αντί τα συμφέροντα, τα πάθη και παράνομα οφέλη. Αυτό ισχύει σε όλες τις σχέσεις, μεταξύ του ποιμένα και του ποιμνίου του, εντός ή εκτός της επικράτειας και αναμεταξύ των εθνών. Αναθέτει στο Ισλαμικό κράτος, και σ' αυτούς που χειρίζονται τις υποθέσεις του - ως και σ' οποιονδήποτε πολίτη - ότι τηρήσετε τις υποσχέσεις σας όταν υποσχεθείτε, ή τις συμφωνίες όταν συμφωνείστε, να είστε ακριβείς στο ζύγισμα όταν παίρνετε και όταν δίνετε, μη υποβαθμίζετε για τους ανθρώπους τα πράγματά τους και να συμπίπτουν τα καλά λόγια σας με τα έργα σας, και μη ξεχνάτε τις υποχρεώσεις σας, και μη παραμελείτε τα καθήκοντά σας. Και μη χρησιμοποιείτε τη δύναμή και την εξουσία ως μέσον αδικίας και επιθετικότητας, αλλά ως μέσον εγκαθίδρυσης της δικαιοσύνης και ισότητας. Και μάθετε ότι το δίκαιο είναι πάντα δίκαιο ό,τι και αν έχουν τα πράγματα, να σπεύσετε να το κάνετε, και ότι η εξουσία που είναι σήμερα στα χέρια σας, είναι εμπιστευτικό για το οποίο θα απολογηθείτε μια μέρα ενώπιον του Θεού, αναλυτικά και λεπτομερειακά.

Επίσης αυτό το Ισλαμικό κράτος, αν και μπορεί να είναι περιορισμένος σε κάποια γωνιά της γης, δεν περιορίζονται σ' αυτό τα ανθρώπινα δικαιώματα ούτε τα πολιτικά δικαιώματα, λόγω της γεωγραφικών ορίων, όσον

αφορά τα ανθρώπινα δικαιώματα βάζει τα πλείστα πολιτικά δικαιώματα και διατάζει για την μέριμνα και την τήρησή τους.

Αυτά τα δικαιώματα τα δικαιούται κάθε άνθρωπος, ανεξάρτητα τόπου διαμονής, ομοίως αν ζει εντός ή εκτός της επικράτειας, αν φίλος είναι ή εχθρός, αν ειρηνικός ή πολεμικός. Αυτό που ενδιαφέρει το σύστημα αυτό εδώ είναι η ιερότητα του ανθρώπινου αίματος που απαγορεύεται αυστηρώς να χυθεί παρά μόνο με το δίκαιο, έτσι δεν επιτρέπεται να προσβληθούν, η γέροι, οι γυναίκες, τα παιδιά, οι άρρωστοι, και οι τραυματίες. Η τιμή των γυναικών είναι ιερό πράγμα που πρέπει πάντα να προστατευθεί και δεν πρέπει να προσβληθεί καθόλου. Είναι δικαίωμα του πεινασμένου να χορτάσει, και του γυμνού να ντυθεί, και του τραυματία να περιποιηθεί, και του αρρώστου να νοσηλευτεί, ακόμα και αν αυτός ο πεινασμένος, ή ο γυμνός, ο τραυματίας, ο άρρωστος ανήκει σε αντίπαλο στρατόπεδο, που προετοιμάζεται να επιτεθεί στο κράτος. Τέτοια δικαιώματα και ποικίλα άλλα παρόμοια που λόγω χώρου δεν είναι δυνατόν να αναφερθούν, είναι τα δικαιώματα που επέβαλλε το Ισλάμ για όλους τους ανθρώπους, με την ανθρώπινη ιδιότητά τους, και λαμβάνουν την θέση των βασικών δικαιωμάτων στο σύνταγμα του Ισλαμικού Κράτους.

Επίσης, όσον αφορά τα δικαιώματα του πολίτη, δεν αφορούν μόνο εκείνους που γεννήθηκαν μέσα στα όρια του Ισλαμικού κράτους και μόνο, αλλά στην πραγματικότητα αφορούν όλους τους πιστούς, οπουδήποτε κι αν έχει γεννηθεί κανείς, χαρίζεται αυτό το δικαίωμα μόλις

μπαίνει στα όρια της επικράτειας. Και δεν επιτρέπεται να έχει λιγότερο μερίδιο από εκείνους που έχουν γεννηθεί εντός ταύτης, ·και ήταν ντόπιοι εκ γενετής οι πρόγονοί τους. Και ό,τι και αν πληθύνθηκαν τα Ισλαμικά Κράτη στα πέρατα της γης, επιβάλλεται να έχουν οι πολίτες τους τα ίδια πολιτικά δικαιώματα. Ο μουσουλμάνος ποτέ δεν πρέπει να χρειαστεί διαβατήριο για να εισέλθει σε κανένα κράτος από αυτά, αντίθετα πρέπει να έχει το δικαίωμα να προηχθεί σε όποια βαθμίδα μπορεί ανάλογα με τα προσόντα του, και να προετοιμαστεί για την ανάληψη ακόμη και των ανώτερων θέσεων ευθύνης, χωρίς να νοιάζεται για την καταγωγή, την φυλή ή της τάξης στην οποίαν ανήκει.

Οι κάτοικοι του Ισλαμικού κράτους που δεν είναι μουσουλμάνοι, το Ισλάμ τους έδωσε αναρίθμητα δικαιώματα, και είναι ένα αναπόσπαστο τμήμα του συντάγματος, που δεν παραμελείτε ποτέ. Αυτοί οι αλλόθρησκοι αποκαλούνται στην Ισλαμική ορολογία "διμήτες" που σημαίνει "συνθηκολογούμενοι" ή "άνθρωποι της Συνθήκης"). Είναι αυτοί που το Ισλάμ τους εγγυάται την πλήρη ατομική προστασία. Δεν υπάρχει αμφιβολία, ότι, οι ψυχές, οι περιουσίες και οι οικογένειες των αλλοθρήσκων προστατεύονται εκ του νόμου, ακριβώς όπως προστατεύονται, οι ψυχές, οι περιουσίες, και οι οικογένειες των μουσουλμάνων, χωρίς να υπάρχει η παραμικρή διάκριση μεταξύ τους κατά τον πολιτικό ή τον ποινικό νόμο. Ούτε επιτρέπεται για το κράτος αυτό να ανακατεύεται σε τίποτε από τους νόμους που αφορούν τις προσωπικές υποθέ-

σεις των συνθηκολογούμενων και πρέπει να απολαμβάνουν την απόλυτη ελευθερία στην πίστη τους, στο δόγμα, στις λατρείες και τις τελετουργίες τους.

Αυτά που αναφέραμε είναι ελάχιστα από άπειρα δικαιώματα, που το Ισλάμ εξασφάλισε για τους αλλόθρησκους πολίτες του. Και θεωρούνται από τα ανεξάρτητα και σταθερά δικαιώματα που δεν επιτρέπεται να τους στερηθούν εφόσον τηρούν τη συνθήκη αυτή και είναι υπό την προστασία του κράτους μας. Ό,τι και αν καταπιέζει ένα μη Ισλαμικό Κράτος τους μουσουλμάνους του πολίτες, και τους καταπατεί τα βασικά τους ανθρώπινα δικαιώματα, δεν πρόκειται ούτε επιτρέπεται για το Ισλαμικό Κράτος, να ασκεί αντίποινα εις βάρος του μη μουσουλμανικού πληθυσμού που ζει εντός της σφαίρας επιρροής του, ούτε να ακυρώνει την συνθήκη εφ' όσον την τηρούν και αυτοί. Ορκίζομαι, εάν έχουν σκοτωθεί όλοι οι μουσουλμάνοι που είναι εκτός του κράτους μας, δεν πρόκειται, ούτε επιτρέπεται να χύσουμε αίμα εντός της επικράτειάς μας έστω ενός ατόμου από τους "συνθηκολογούμενους" παρά μόνο με το δίκαιο.

Αναθέτεται το θέμα της διακυβέρνησης του Ισλαμικού κράτους σε ένα "Αμίρης" δηλ. εντολοδόχος που αντιστοιχεί κατά κάποιο τρόπο προς το αξίωμα του προέδρου της δημοκρατίας στα σημερινά καθεστώτα. Και όποιος πιστεύει στις αρχές του συντάγματος και τις παραδέχεται έχει δικαίωμα, εφόσον είναι ενήλικας να εκφράζει την γνώμη του στην εκλογή του ηγέτη αυτού που θα ηγηθεί το κράτος, ανεξάρτητα από τις διάφορες ονομασίες που κατά καιρούς του δίνονται. Τα προσόντα που επιβάλλεται

να προικίζουν έναν τέτοιο ηγέτη είναι η ευλάβεια και η πλήρη γνώση του Ισλάμ, και η τέλεια ικανότητα για την διαχείριση των υποθέσεων του έθνους εν καιρώ ειρήνης και πολέμου. Δεν πρέπει να αναλαμβάνει αυτό το αξίωμα κανένας εκτός αν χαρακτηρίζεται από αυτά τα προσόντα και έχει λάβει την εμπιστοσύνη του Έθνους περισσότερα από κάθε άλλο.

Κατόπιν εκλέγεται από τον λαό ένα συμβουλευτικό συμβούλιο που θα τον βοηθήσει στην εκτέλεση του έργου του. Αυτός ο πρόεδρος είναι υποχρεωμένος να κυβερνά σύμφωνα με τις αποφάσεις του συμβουλίου αυτού, μέλη του οποίου καλούνται επίσης "άνθρωποι της λύσης και δέσης". Θα παραμείνει ο πρόεδρος, στην θέση του εφόσον εξασφαλίσει την εμπιστοσύνη του έθνους, και την υποστήριξή του, αν την χάνει παύει να είναι πρόεδρος και πρέπει να παραιτηθεί. Ο πρόεδρος έχει το δικαίωμα άρνησης ή απόρριψης των αποφάσεων του συμβουλίου αυτού αν βλέπει ότι δεν συμπίπτουν με το δίκαιο και εφόσον έχει την πλειοψηφία του Έθνους. Όλοι οι κάτοικοι της επικράτειας έχουν το δικαίωμα να επικρίνουν την κυβέρνηση του προέδρου όταν βλέπουν μία παρέκκλιση που αξίζει την επίκρισή τους.

Όσον αφορά την νομοθέτηση και την δημιουργία των κανόνων στο Ισλαμικό κράτος, δεν γίνεται παρά μόνο εντός ορισμένων ορίων που τα έθεσε η Ισλαμική νομοθεσία (Σαρία) που δεν επιτρέπεται να παραβιάζονται ποτέ. Τα όρια ταύτα αποτελούνται από τους ιερούς νόμους που αποκάλυψε ο θεός στο "κοράνιο" και οι οδηγίες του προφήτου Αυτού, που πρέπει να υπακουστούν πλήρως

από το Έθνος. Είναι σταθερά και δεν δικαιούται κανένα νομοθετικό συμβούλιο να κάνει την παραμικρή τροποποίηση. Για τους μη σταθερούς νόμους, που έχουν πάνω από μία ερμηνεία, γίνεται να επεξηγηθούν κατά τρόπο ώστε να διαφανεί ή αλήθεια και το δίκαιο ανάλογα με το γενικό πνεύμα της ισλαμικής νομοθεσίας. Τέτοια πράγματα και άλλα παρόμοια μπορεί να ανατεθούν σε μια επιτροπ0ή εμπειρογνωμόνων υπό το Συμβουλευτικό Συμβούλιο.

Η δικαιοσύνη στο Ισλάμ είναι ανεξάρτητη, ούτε το κράτος ούτε ο πρόεδρος της κυβέρνησής του δεν ασκούν καμία εξουσία πάνω σ' αυτή. Ο ανώτερος δικαστής είναι άμεσος αντιπρόσωπος του Δοξασμένου Θεού, και είναι υπεύθυνος κατ' ευθείαν μπροστά του. Ο δικαστής αν και έχει διοριστεί στην θέση του από την Κυβέρνηση, όταν αναλαμβάνει την θέση αυτή, δεν δικάζει παρά μόνο με τον δίκαιο νόμο του Θεού, και δεν γλιτώνουν από την δικαιοδοσία και την ευθύτητά του ούτε οι ίδιοι άνθρωποι της Κυβέρνησης, ακόμα και ο πρόεδρος της Κυβέρνησης αν χρειαστεί πρέπει να παρίσταται ο ίδιος αυτοπροσώπως ενώπιόν του δικαστηρίου αν είναι κατηγορούμενος ή μηνυτής, όπως κάθε άλλος πολίτης. *Και η εσχάτη ημών ευχή είναι δόξα τω Θεώ κυρίω των πάντων.*

ΤΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Η βάση στην οποία στηρίζεται το οικοδόμημα του κοινωνικού ισλαμικού συστήματος είναι ότι, όλοι οι άνθρωποι στην επιφάνεια της γης προέρχονται από την ίδια καταγωγή. Ο Θεός στην αρχή δημιούργησε έναν άνθρωπο, και κατόπιν δημιούργησε από τον ίδιο το ζεύγος του, από τους οποίους, κατάγονται όλοι οι σημερινοί άνθρωποι που τους βλέπουμε σήμερα σε όλα τα πέρατα της γής. Στην αρχή ήταν ένα έθνος, αλλά αφού πληθύνθηκαν, και αυξήθηκε ο αριθμός τους, διασκορπίστηκαν στα διάφορα μέρη του πλανήτη, και διαιρέθηκαν φυσικά λόγω της διασποράς σε λαούς, έθνη, φυλές και άρχισαν να διαφοροποιούν δικές τους γλώσσες, τα πιστεύω τους, τις ενδυμασίες τους ακόμα και στα εξωτερικά χαρακτηριστικά τους, λόγω επιδράσεων ποικίλων παραγόντων.

Όλες αυτές οι διαφορές είναι φυσικές, υπάρχουν, τα παρατηρούμε στην πραγματικότητα, και τα αισθανόμαστε στην πράξη. Το Ισλάμ τα παραδέχεται και τα αναγνωρίζει ως πραγματική οντότητα και δεν θέλει να τα εξαλείψει. Αλλά επιπλέον λέει ότι είναι ωφέλιμες διαφορές για την κοινωνική μας ζωή. Και ότι δεν μπορούμε να γνωριστούμε ούτε να συνεργαστούμε χωρίς αυτές. Αλλά από την άλλη μεριά απορρίπτει όλες τις διαφορές που κακώς παρήχθησαν απ' αυτές μεταξύ των ανθρώπων, όπως ο φανατισμός της καταγωγής, του χρώματος, της γλώσσας, του έθνους και της πατρίδας. Και θεωρεί λάθος και μέγα σφάλμα κάθε διαφορά ανθρώπου από άνθρωπο βάσει πλούτου ή απορίας, ευγενείας ή ταπεινότητας, συγγενείας

ή ξενίας, ή που οφείλεται σε διαφορά καταγωγής, ή οικογένειας ή περιβάλλοντος, όλα αυτά το Ισλάμ θεωρεί αστείο, και μύθος των παλαιών εποχών της άγνοιας. Και το μήνυμα που στέλνει για όλα τα μέλη της ανθρωπότητας που κυκλοφορούν επί αυτής της οικουμένης, είναι ότι ο Θεός σας δημιούργησε όλους, άντρες και γυναίκες, και ότι όλοι σας, είστε στην ουσία αδέλφια, και γι' αυτό όλοι σας, είστε ίσοι στα δικαιώματα ως άνθρωποι, δεν είναι κανείς καλύτερος από τον άλλο παρά μόνο με την ευλάβεια.

Αυτή είναι η αντίληψη του Ισλάμ για την ανθρωπότητα, και γι' αυτό τονίζει ότι δεν μπορεί να υπάρχει ουσιώδης διαφορά από άνθρωπο σε άνθρωπο λόγω διαφοράς καταγωγής, χρώματος, πατρίδας, γλώσσας, αλλά η διαφορά φαίνεται ξεκάθαρα μεταξύ των ατόμων στις ιδεολογίες, πιστεύω, ήθη, και σκοπούς τους στη ζωή.

Για παράδειγμα, δύο αδέλφια, αν και προέρχονται από τους ίδιους γονείς, μπορεί να οδέψουν διαφορετικά αν διαφέρουν στην ιδεολογία και στο ήθος. Αντίθετα βλέπουμε δύο άλλοι άνδρες που δεν τους συνδέει καμία συγγένεια, ο ένας κατάγεται από την Δύση και ο άλλος από την Ανατολή, και όμως οδεύουν μαζί στον ίδιο δρόμο μόνο και μόνο επειδή ταυτίζονται τα πιστεύω τους και είναι όμοιοι στα ήθη τους.

Σχηματίζει λοιπόν το Ισλάμ βάσει αυτής της πίστης, μια κοινωνία ηθική και ιδεολογική σε αντιδιαστολή με τις υπόλοιπες κοινωνίες του κόσμου που είναι φυλετικές, εθνικές, πατριωτικές, και λαϊκές, βασιζόμενες σε μία αρχή και σκοπό, στο οποίο δεν σμίγουν οι άνθρωποι μόνο

βάσει φυλής ή καταγωγής αλλά βάσει μιας συγκεκριμένης πίστης και ηθικής, έτσι όποιος πιστεύει στον Θεό ως Κύριος και Κάτοχος των πάντων, και δέχεται όλες τις αποστολές των αποστόλων, με όλη την καθοδήγηση και την αληθινή θρησκεία ως ένα πρακτικό σύστημα ζωής, γίνεται ένα μέλος αυτής της κοινωνίας, χωρίς να έχει σημασία αν είναι αφρικανός ή ευρωπαίος, ή κατάγεται από σημιτική ή αρία φυλή, είτε είναι μαύρος είτε είναι λευκός, ή είναι αραβόφωνος ή αλλόφωνος. Όποιοι συμμετέχουν σ' αυτή την κοινωνία είναι ίσοι σαν δόντια χτένας στα δικαιώματα και στην κοινωνική θέση, και δεν τους επηρεάζουν οι φυλετικές, οι εθνικές και οι οικογενειακές διαφορές.

Όλοι είναι ίδιοι, όλοι είναι ίσοι, δεν υπάρχει μεταξύ τους υψηλά ιστάμενος και χαμηλά ιστάμενος, δεν ειρωνεύονται μεταξύ τους, και δεν αρνούνται, ούτε αηδιάζονται από την συνύπαρξή τους ή την συγκατοίκηση, και δεν φοβάται κανένας τους την γειτνίαση με τον άλλο μήπως θα κατεβάσει την δική του θέση, επίσης δεν υπάρχουν τα εμπόδια μεταξύ συγγένειας, ούτε υπάρχουν εμπόδια που τους αποτρέπουν να κάθονται μαζί, ή να ζούνε μαζί, ή να φάνε μαζί. Και δεν γίνεται κανείς υψηλού ή χαμηλού επιπέδου, λόγω της οικογένειας από την οποία κατάγεται ή την δουλειά που κάνει. Δεν πρέπει να υπερηφανεύεται κανείς για ειδικά προνομιακά δικαιώματα, καμαρώνοντας τη φυλή του, ή στηριζόμενος στην φυλή του ή στην οικογένειά του. Επίσης δεν θεωρείται κανείς γενναιόδωρος κύριος, ή σημαντική προσωπικότητα λόγω της οικογένειάς του ή της περιουσίας ή του

πλούτου. Αλλά τιμάται αυτός ο άνθρωπος ή εκείνος εάν χαρακτηρίζεται με "καλά ήθη" και εάν είναι ταχύτερος των άλλων ως προς την ευλάβειά του και την θεοσέβεια.

Είναι δηλ. μια κοινωνία που δεν περιορίζεται στα καταγωγικά και χρωματικά όρια, ούτε με τα γεωγραφικά, αλλά ξεπερνά όλα τα όρια αυτά και καταλαμβάνει όλα τα μέρη της γης και καταρρίπτει όλα τα όρια που χωρίζουν τους ανθρώπους, για να φτιάχνει μια παγκόσμια ανθρώπινη αδελφοσύνη.

Στις φυλετικές όμως και εθνικές κοινωνίες δεν επιτρέπεται η ένταξη παρά μόνον σε αυτούς που ανήκουν στην ίδια φυλή ή πατρίδα, και κλείνουν τις πύλες τους μπροστά σε όλους τους υπόλοιπους ανθρώπους. Αλλά σε αυτή την ιδεολογική και ηθολογική κοινωνία, η πύλη είναι ανοικτή και για όλους αυτούς που έχουν την ίδια πίστη και τον ίδιο ηθικό αναστολέα χωρίς άλλη διάκριση, και σε αυτούς που δεν ακολουθούν την πίστη και τον ηθικό αναστολέα του. Αν και τους αναγνωρίζει ως αλλόθρησκοι, όμως τους αγκαλιάζει με τα γενικά ανθρώπινα αισθήματα και δεν τους στερεί τα φυσικά τους ανθρώπινα δικαιώματα. Είναι αυτονόητο ότι μπορεί να διαφωνούν δύο αδέλφια, και ο καθένας απ' αυτούς να ακολουθήσει διαφορετικό δρόμο ζωής και τρόπο σκέψης και πίστης, χωρίς αυτό να σημαίνει την διακοπή των συγγενικών τους σχέσεων. Έτσι αν διαιρεθεί μια ανθρώπινη αλυσίδα, η διαιρέθηκαν κάτοικοι μιας χώρας σε δύο ομάδες που η μία πιστεύει σε αυτή την συγκεκριμένη πίστη και η άλλη όχι, οπωσδήποτε θα εξελιχθούν σε δύο διαφορετικές κοινωνίες, αλλά η ανθρώπινη αδελφότητα θα εξακολου-

θεί να τους ενώνει. Βάσει αυτής της κοινής ανθρώπινης ιδιότητας το Ισλάμ παραδέχεται ότι δύναται να διανοηθεί στο θέμα των ανθρώπινων δικαιωμάτων και να τα εξασφαλίσει για όλες τις μη μουσουλμανικές κοινότητες.

Αν έχεις κατανοήσει αυτό το πνεύμα του Ισλαμικού Κοινωνιολογικού συστήματος, έλα να διερευνήσουμε και να αναλύσουμε τις ρίζες και τις μεθόδους εργασίας που σχεδίασε το Ισλάμ για τις διάφορες μορφές συνεργασίας ή για την ανθρώπινη αλληλεγγύη.

Ο πρώτος και ο πιο σημαντικός πυρήνας στην ανθρώπινη κοινωνία, είναι η οικογένεια, που ξεκινά και σχηματίζεται με την ένωση των δύο (ετερόφυλων) δια γάμου. Με αυτόν τον γάμο γεννάται μια νέα γενεά η οποία συνδέεται με τους άλλους με συγγένεια αίματος και διάφορες άλλες οικογενειακές και ανθρώπινες σχέσεις. Έτσι με τον γάμο, και δια μέσου της οικογένειας επεκτείνονται αυτές οι συγγένειες και διευρύνονται οι σχέσεις μέχρι να καλύπτεται έτσι μια ολόκληρη κοινωνία. Επίσης η οικογένεια είναι σαν μία οργάνωση στην οποία η νέα γενιά εκπαιδεύεται στα καλά ηθικά και προετοιμάζεται για να αναλαμβάνει τις τεράστιες ευθύνες του ανθρώπινου πληθυσμού, με όλη την αγάπη, συμπόνια, συμπάθεια και συμβολή. Αυτή η οργάνωση που δεν στοχεύει μόνο στην παραμονή του ανθρώπινου πολιτισμού και την ανάπτυξή του, αλλά και θέλει επίσης από το βάθος της καρδιάς της να την αντικαταστήσει μια γενιά που να είναι καλύτερη πιο υπεύθυνη και πιο σωστή. Η αλήθεια που δεν χωρά αμφισβήτηση είναι ότι η οικογένεια είναι η ρίζα της ανθρώπινης ανανέωσης και η βάση της, και ότι η ευθύτητα του

ανθρώπινου πολιτισμού και η δυναμικότητά του εξαρτάται από την ευθύτητα αυτής της ρίζας. Γι' αυτό βλέπεις, ότι το πρώτο πράγμα που απασχολεί το Ισλάμ και το ενδιαφέρει από τις κοινωνικές υποθέσεις είναι να ιδρύσει την οργάνωση της οικογένειας και να την εδραιώσει πάνω στις πιο σωστές και ορθές βάσεις.

Η μόνη σωστή σχέση μεταξύ των δύο φύλων πέραν των δεσμών συγγένειας είναι ο γάμος, κατά την άποψη του Ισλάμ και να δέχεται ο κάθε ένας το βάρος της ευθύνης που τον αναλογεί, και τις υποχρεώσεις της συζυγικής ζωής που είναι απαραίτητη για τον σχηματισμό μιας σωστής οικογένειας.

Το Ισλάμ δεν θεωρεί, απλό λάθος, οι παράνομες προγαμιαίες, ή οι εξωσυζυγικές σχέσεις ανδρών και γυναικών ούτε τα θεωρεί αθώα φυσικά παιχνίδια, ούτε καλοπροαίρετα σχέδια, ούτε τα χειρίζεται ως κακές και βλαβερές και επικίνδυνες σχέσεις και μόνο, αλλά κατά την άποψη του Ισλάμ, αυτές οι παράνομες σχέσεις είναι ικανές να ανατινάξουν την κοινωνία από τα θεμέλιά της, και να αφανίζουν τον ανθρώπινο πολιτισμό.

Γι' αυτό το Ισλάμ απαγορεύει ρητώς τις τέτοιες σχέσεις και τις θεωρεί σοβαρά εγκλήματα που αξίζουν την πιο αυστηρή ποινική δίωξη, ούτως ώστε να εξαλειφθούν οι τέτοιες σχέσεις και να μη απλώνονται στην κοινωνία. Και όλα αυτά για να διατηρηθεί η κοινωνική συνοχή και οικογενειακή γαλήνη. Και για να εξαφανιστούν οι παράγοντες που υποχρεώνουν τα δύο φύλα σε τέτοιες άσεμνες και αισχρές σχέσεις που δεν ανταποκρίνονται στην ευθύνη και στο βάρος των επιπτώσεων που συνεπάγονται.

Γι' αυτό όλες οι οδηγίες, όπως η σεμνή ενδυμασία, η απαγόρευση της συνύπαρξης γυναικών και ανδρών στον ίδιο χώρο χωρίς να ληφθούν τα απαραίτητα μέτρα, ο περιορισμός του τραγουδιού, του χορού, και των αποκαλυπτικών φωτογραφιών και πλείστα άλλα μέτρα έχουν ένα υψηλό σκοπό, και σημαντικό στόχο που είναι η ενίσχυση της οικογένειας και η προστασία της από τους παράγοντες της ασθένειας και της διάλυσης τούτο αφενός, και αφετέρου δεν αρκείται το Ισλάμ στο να επιτρέπει απλώς τον "γάμο" αλλά τον θεωρεί αγαθοεργία και ένα από τα καλύτερα έργα, και λατρεία στο δημιουργό. Και γι' αυτό απεχθάνεται εντονότατα την προαποφασισμένη εθελοντική αγαμία. Και προτρέπει σε κάθε νέο να αναλαμβάνει την ευθύνη, και να σηκώσει το βάρος που σήκωσαν οι γονείς του νωρίτερα, μόλις πληρωθούν οι προϋποθέσεις. Επίσης δεν θεωρεί την απομόνωση από τα καλά έργα, αλλά αρνητική συμπεριφορά που αντιτίθεται στην φύση που δημιούργησε ο Θεός.

Επίσης δεν υποστηρίζει, ούτε κοιτά με καλό μάτι τις τελετές και τα έθιμα που δυσκολεύουν τον γάμο και τον κάνουν ένα από τα πλέον δύσκολα έργα στη ζωή του ανθρώπου. Αλλά αποσκοπεί και προσπαθεί να κάνει τον γάμο ένα από τις πλέον εύκολες υποθέσεις, και την μοιχεία και την ακολασία από τα πλέον δύσκολα και αξιόποινα έργα. Και γι' αυτόν τον λόγο δεν απαγορεύει παρά ορισμένες περιπτώσεις λόγω συγγενείας εξ αίματος ή γάλακτος πέραν των οποίων δικαιούται κανείς να παντρευτεί όποια θέλει από τους υπόλοιπους, κοντινούς ή μακρινούς συγγενείς. Έχει ισοπεδώσει όλες τις άλλες δια-

φορές και τις διακρίσεις και τις έχει βγάλει από τα θεμέλια. Επίσης επέτρεπε στους μουσουλμάνους να παντρευτούν από τις γυναίκες των ανθρώπων των βιβλίων και τους παρότρυνε να είναι μέτριοι στις δαπάνες και στα έξοδα του γάμου χωρίς υπερβολές και ανάλογα με τις δυνατότητες των δύο παντρεμένων.

Η σύναψη του γάμου, στην άποψη του Ισλάμ δεν χρειάζεται να γίνει οπωσδήποτε από κάποιο συγκεκριμένο, ως δικαστής, συμβολαιογράφος, δικηγόρος ή κληρικός, αλλά είναι απλή και μπορεί να την κάνει οποιοσδήποτε με ορισμένες προϋποθέσεις, όπως η κοινή συναίνεση και των δύο πλευρών, και οι κηδεμόνες, τουλάχιστον από την μια πλευρά και κυρίως από την πλευρά της νύφης, η ύπαρξη μαρτύρων, τουλάχιστον δύο από σωστούς άνδρες, το "μαχρ" που είναι ένα πολύ συμβολικό ποσό που το πληρώνει ο γαμπρός εκφράζοντας έτσι την θέληση, επιθυμία, υπευθυνότητα για το νέο σπίτι και επιτρέπει την ιδιαίτερη συζυγική σχέση μεταξύ των δύο σε αυτό το σπίτι, και τέλος η γνωστοποίηση του γάμου με απλό και σεμνό τρόπο στους συγγενείς, φίλους, γείτονες και στις επίσημες αρχές.

Το Ισλάμ, αναθέτει την ευθύνη στο σπίτι αυτό στον άνδρα και τον διατάζει να είναι δίκαιος. Και απαιτεί από την γυναίκα να είναι υπάκουη και συνεργάσιμη, εφόσον ο άνδρας είναι καλός και δίκαιος, για να επιβιώνει αυτή η ιερή σχέση που σκοπεύει στον σχηματισμό της οικογένειας που αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο της κοινωνίας. Δεν πρέπει όμως να κάνει ο άνδρας κατάχρηση για την θέση του αυτή. Πρέπει με την σύνεση, αγάπη, συνεργα-

σία και αμοιβαία κατανόηση να διοικεί το σπίτι, όχι με αυταρχία, και ετσιθελισμό, η γυναίκα δεν είναι ούτε δούλα ούτε υπηρέτρια, γι' αυτό καλά να ξέρει ο κάθε ένας από τους δύο τον ρόλο του και τα όρια του, με αγάπη, σεβασμό και με εμπιστοσύνη. Και οι δύο έχουν υποχρεώσεις απέναντι στα παιδιά, όπως η συντήρηση, η εκπαίδευση και η παιδαγώγηση, όπως και τα παιδιά απέναντι στους γονείς με την υπακοή και τον σεβασμό.

Ετσι όταν επιβάλλει στην σύζυγο να υπακούει στον σύζυγο, επιβάλλει στο σύζυγο να χειρίζεται σωστά την εξουσία του.

Δεν επιβάλλει το Ισλάμ την συνέχιση της συζυγικής ζωής παρά μόνο όταν έχει γλυκύτητα, αγάπη και επιείκεια ή τουλάχιστον όταν γίνεται με καλό τρόπο, σε περίπτωση που δεν γίνεται δυνατή η καλή συμβίωση, επιτρέπει το λεγόμενο "το χειρότερο επιτρεπτό" δηλαδή το διαζύγιο, εάν η γυναίκα είναι αυτή που το επιθυμεί θα πρέπει να προσφύγει στο οικογενειακό ή τοπικό συμβούλιο ή στο δικαστήριο προσωπικών υποθέσεων, το οποίο έχει την αρμοδιότητα να εγκρίνει την αίτηση της ακόμα και χωρίς την συναίνεση του άντρα.

Η πιο εγγύς σφαίρα μετά την σφαίρα της οικογένειας είναι η σφαίρα των συγγενών. Το Ισλάμ θέλει όπως αυτούς που τους συνδέουν σχέσεις συγγένειας πατρότητας, αδελφότητας ή δια γάμου κλπ να συνεργάζονται, και να είναι αλληλέγγυοι μεταξύ τους. Και σε πολλά εδάφια του ιερού βιβλίου διατάζει ο δοξασμένος ο Θεός τους πιστούς να κάνουν αγαθοεργίες, καλοσύνη, και ελεημοσύνη στους συγγενείς. Επίσης επαναλαμβάνεται αυτό στα λό-

για του προφήτη - ευχή και ειρήνη επ' αυτού - πολλές φορές, και τις θεωρεί από τις καλύτερες αγαθοεργίες που αξίζουν την μεγαλύτερη αμοιβή απ' τον θεό. Ο χειρότερος άνθρωπος είναι εκείνος που συμπεριφέρεται άσχημα στα συγγενικά του πρόσωπα. Αλλα δεν πρέπει να παρανοηθεί αυτό και να υποστηρίζονται οι συγγενείς ακόμα όταν είναι άδικοι, πρέπει να διαχωριστούν τα πράγματα ναι για τους συγγενείς όχι για την αδικία.

Δεν θεωρείται δίκαιο ούτε καλό, ούτε επιτρέπεται στο Ισλάμ ένας υπάλληλος λ.χ. να χρησιμοποιεί την θέση του για να εξυπηρετήσει τους δικούς του από τη θέση αυτή αδίκως, αυτό αποτελεί κατάφορη παραβίαση των ηθικών αρχών και κατάχρηση της εξουσίας.

Η καλή σχέση με τους συγγενείς - σχέση μήτρας - που επιβάλλει το Ισλάμ έχει βασικές προϋποθέσεις πρώτη των οποίων είναι το δίκαιο.

Μετά τις σχέσεις συγγένειας, έρχονται σχέσεις γειτονίας. Οι γείτονες είναι τρεις, ο συγγενής γείτονας, ο ξένος γείτονας και ο εγγύς γείτονας, που είναι ο συνταξιδιώτης ή συνεταίρος. Όλοι αυτοί οι γείτονες δικαιούνται την καλύτερη δυνατή μεταχείριση. Αναφέρεται από την παράδοση του προφήτη, και το λόγο που μετέφερε η Αϊσά, μητέρα των πιστών, ότι ο προφήτης - ευχή και Ειρήνη του Θεού επ' αυτού - είπε "δεν έπαυσε ο Γαβριήλ να μου συμβουλεύει για τον γείτονα μέχρι που νόμιζα ότι θα του δώσει δικαίωμα κληρονομιάς".[1]

Και κατά τον Αμπου - Σουράηχ - Να το συγχωρέσει ο θεός, είπε: ότι ο προφήτης του Θεού - ευχή και ειρήνη του

Θεού επ' αυτού - είπε: "Μα τον Θεό δεν πιστεύει, μα τον Θεό δεν πιστεύει, μα τον Θεό δεν πιστεύει, είπαν ποιος; Είπε: "αυτός που δεν αισθάνεται ασφαλής ο γείτονας του από τις διαβολές του"[1, 2]

Επίσης διηγήθηκε κατά τον προφήτη - Ευχή και Ειρήνη του Θεού επ' αυτού - ότι είπε: "Δεν είναι πιστός, αυτός που χορταίνει, ενώ πεινάει ο γείτονάς του".[3]

Επίσης διηγήθηκε, ότι ελέχθη στον προφήτη: (Ω προφήτη του Θεού, η τάδε προσεύχεται όλη τη νύχτα, και νηστεύει κάθε μέρα, αγαθοεργεί και δίνει ελεημοσύνη, αλλά με την γλώσσα της προσβάλλει τους γείτονές της), τους είπε ο προφήτης: "στερείται καλοσύνης, είναι από (τους κατοίκους) της κόλασης". Και του είπαν: (η τάδε προσεύχεται και δίνει για ελεημοσύνη κάτι ξηρό γάλα, αλλά δεν προσβάλλει κανένα), είπε: (είναι από τους κατοίκους του παραδείσου).[4]

Επίσης είπε ο προφήτης "Ω Αμπαδάρ! Αν μαγειρεύεις σούπα, βάλλε πολύ νερό, και δώσε απ΄αυτή στους γείτονές σου".[5]

1. Το ανέφεραν οι τέσσερις (κεφάλαιο: Καλοσύνη και ήθη)
2. Το ανέφεραν Αλμποχαρή και Μουσλίμ, και κατά Μουσλίμ "Δεν μπαίνει στον παράδεισο αυτός που δεν αισθάνεται ασφαλής ο γείτονάς του από τις διαβολές του"
3. Αλμπούχαρη, Βιβλίο των ηθών κατά τον Ιμπνου-ζουμπέρ
4. Αλμπούχαρη, βιβλίο των ηθών κατά τον Αμποχουράηρα η πρώτη προσθήκη στην παρένθεση αναφέρθηκε στο (Μοναδικό ήθος) του Αλμπούχαρη και η δεύτερη από Σύγγραμμα του Ιμάμη Αχμέντ
5. Αλμπούχαρη στο βιβλίο των ηθών

Το συμπέρασμα των παραπάνω, είναι ότι το Ισλάμ αποσκοπεί στο να συμφιλιώσει, τους γείτονες, για να τους κάνει αλληλέγγυους, και στις χαρές και στις λύπες, και να δημιουργήσει μεταξύ τους σχέσεις αμοιβαίας εμπιστοσύνης, για να εμπιστεύεται ο κάθε ένας τον άλλον για όσον αφορά τον εαυτό του, την περιουσία του, και την τιμή του. Αυτή είναι η ισλαμική συμβίωση και τα ήθη της. Αλλά δεν είναι κατάσταση αυτή που οι δύο γείτονες που δεν τους χωρίσει παρά μόνο ένα τοίχο, και επί χρόνια ολόκληρα δεν γνωρίζει ο ένας τον άλλο, χωρίς να υπάρχει μεταξύ τους την παραμικρή ανθρώπινη σχέση. Δεν εγκρίνει το Ισλάμ τέτοιο σύστημα, ούτε θέλει να έχει καμία σχέση μαζί του

Μετά από αυτούς τους στενούς δεσμούς, μας μένει να δούμε την ευρύτερη σφαίρα των σχέσεων που πρέπει να σκεπάσουν τον μουσουλμανικό έθνος. Καταγράφουμε εδώ μερικές βασικές αρχές από τις οποίες στηρίζει το ισλάμ την κοινωνική μας ζωή.

1. "Συνεργαστείτε στην αγαθοεργία και στην Θεοσέβια, και μη συνεργαστείτε στην αμαρτία και στην έχθρα" Αλμάηντα - Η Τράπεζα - 2 (κοράνιο)

2. "Ησασταν το καλύτερο έθνος που εξήχθη για τους ανθρώπους" Αλι-ιμράν 110 (Κοράνιο)

3. "Απομακρυνθείτε από την υπόνοια, η υπόνοια είναι ο πιο ψευδής λόγος, και μη αλληλοκατασκοπευτείτε, και μη ανταγωνιστείτε αλλήλους, μη παρακολουθή-

σετε αλλήλους. Και γίνεστε δούλοι του θεού και αδέλφια μεταξύ σας"[1] (Χαντίθ = Λόγος του Προφήτη).

4. (Οποιος αγαπά για χάρη του θεού και μισεί για χάρη του Θεού, και δίνει για χάρη του Θεού, και αποκλείει για χάρη του Θεού, έχει ολοκληρώσει την πίστη).[2]

5. (Οποιος ακολουθεί ένα άδικο (τύρανο) γνωρίζοντας ότι είναι άδικος, έχει βγει από το Ισλαμ).[3]

6. (Οποιος προασπίζεται τους δικούς του σε μη δίκαιο (θέμα) είναι σαν την καμήλλα που εξεδείψασε).[4]

7. (Δεν πιστεύει κανείς από σας μέχρι να αγαπάει για τον αδελφό του ότι αγαπά για τον εαυτό του).[5]

1. Σύγγραμμα "Σαχιχ Μουσλίμ" στο κεφάλαιο "Απαγόρευση της υπόνοιας και της κατασκοπείας" του Αλπαηχαή
2. Σύγγραμμα "Μισκατ Αλμασαμπιχ" Κεφάλαιο: Η πίστη
3. Σύγγραμμα: " Μικατ Αλμασαμπιχ" Κεφάλαιο: Η αδικία
4. Το ανέφερε ο Αμπονταούντ
5. Το ανέφεραν οι πέντε εκτός από τον Αμπουνταουντ μέσω του Ανας Ιμπνι Μαλεκ (Σύγγραμμα: Το στεφάνι, το συγκροτικό για τις βάσεις, κεφάλαιο: Τα χαρακτηριστικά της τέλειας πίστης σελ. 16)

ΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Το Ισλάμ έθεσε όρια, και έβαλε βάσεις, για να στηρίζονται οι οικονομικές υποθέσεις του ανθρώπου επί δικαίου, ειλικρίνειας, δικαιοσύνης και πιστότητας. Επίσης επέβαλε να μην προχωρήσει αυτό το σύστημα, ούτε να ενεργοποιηθεί για την ανακυκλοφορία του πλούτου - την απόκτηση και την χρήση του - παρά μόνο εντός αυτών των προκαθορισμένων ορίων και χωρίς καμμία υπέρβαση.

Όμως, όσον αφορά τους τρόπους των επενδύσεων και εκμετάλλευσης του πλούτου, και τις μορφές της ανακύκλωσης δεν τα σχολιάζει το Ισλάμ, και δεν τα περιορίζει, αλλά τα αφήνει ελεύθερα, για να ανανεώνονται με την πάροδο του χρόνου ανάλογα με τις ανάγκες του κόσμου. Αυτό συμβαδίζει με τον αναπτυσσόμενο πολιτισμό, που αλλάζει από μια μέρα στην άλλη, και διαμορφώνεται ανάλογα με τις συνθήκες και τα περιβάλλοντα των ανθρώπων, και ανάλογα με τις ανάγκες στα διάφορα στάδια της ζωής. Το Ισλάμ θέλει να μην απορριφθούν αυτές οι βάσεις, και να μην παραβιάζονται αυτά τα όρια, ακόμα και αν έχουν ανατραπεί οι οικονομικές υποθέσεις του ανθρώπου και έχουν μπει σε διάφορα εκμαγεία και καλούπια.

Και πρέπει να ληφθούν υπόψη και να σεβαστούν σε όλες τις διαφορετικές καταστάσεις και μορφές που θα επιλεγούν για τις οικονομικές καταστάσεις του ανθρώπου κατά τους διαφόρους χρόνους και ρόλους.

Δεν δημιούργησε ο Θεός την γή, και ότι περιέχει, παρά μόνο για το ανθρώπινο είδος, όπως δηλώνει το Ισλάμ. Είναι δικαίωμα του καθενός ανθρώπου από την απαρχή της ύπαρξής του να προσπαθεί να κερδίσει το μερίδιό του, και το ψωμί του από το τραπέζι των θείων αγαθών που είναι απλωμένο μπροστά του επί της γης. Όλοι οι άνθρωποι εξίσου συμμετέχουν σε αυτό το δικαίωμα και δεν πρέπει να απαγορευθεί σε κανένα, αφού όλοι είναι ίδιοι σαν δόντια χτένας, και δεν πρέπει να ευνοηθεί ο ένας και να αποκλειστεί ο άλλος παρά μόνο βάσει των προσόντων τους ως προς την συγκεκριμένη ευκαιρία. Στην Ισλαμική νομοθεσία δεν επιτρέπεται να αποκλειστούν μερικά άτομα ή οικογένειες ή τάξεις ώστε να χάσουν το δικαίωμα χρήσης των μέσων εισοδήματος, ή να κλειστεί η πόρτα μπροστά τους για όλες ή μερικές θέσεις εργασίας. Επίσης δεν επιτρέπεται βάσει νόμου να επικυρωθούν διαφορές και προνόμια, που να κάνουν μερικές τάξεις ή φυλές ή οικογένειες να μονοπωλήσουν μερικά μέσα εργασιών και εισοδήματος και να αποκλειστούν οι υπόλοιποι.

Όλοι οι άνθρωποι είναι ίσοι και πρέπει να έχουν ίσες ευκαιρίες στην προσπάθειά τους να αποκτήσουν το μερίδιό τους, απ' ότι έπλασε ο Θεός και άπλωσε επί της γης από τα μέσα εισοδήματος και τρόπους επιβίωσης. Γι' αυτό πρέπει να δοθεί στον κάθε έναν άνθρωπο την δυνατότητα της προσπάθειας αυτής, ό,τι άνθρωπος και είναι αυτός.

Κάθε αγαθό που χρειάζεται επεξεργασία από κάποιο για να γίνει χρήσιμος, δεν θα επωφεληθεί μόνο αυτός από την χρήση του αλλά ουσιαστικά όλοι οι άνθρωποι έχουν

το δικαίωμα να το εκμεταλλευτούν και να το αποκαρπωθούν ο κάθε ένας ανάλογα με την ανάγκη του. Ετσι το νερό των ποταμών και των πηγών, το ξύλο των δασών, και οι καρποί των δέντρων που φυτρώνουν στην ύπαιθρο, το χόρτο και όλα τα φυτά της γης, τα θυρία και τα άγρια ζώα, όλα τα μέταλλα της γης εντός και εκτός αυτής, και ο αέρας κλπ, δεν πρέπει να ανήκουν ποτέ σε κάποιο συγκεκριμένο, ούτε να μονοπωληθούν, ούτε να κλίσει η πόρτα τους μπροστά στους δούλους του Θεού ή να αναγκαστούν να πληρώσουν φόρους και λύτρα για να μπορούν να τα χρησιμοποιούν. Βέβαια αυτοί που θέλουν να εκμεταλλευτούν μεγάλο μέρος από αυτά για εμπορικό λόγο έχει το κράτος το δικαίωμα να τους επιβάλλει κάποιους φόρους.

Και ότι δημιούργησε ο Θεός από τα διάφορα αγαθά, στη γη για το γενικό σύνολο των ανθρώπων και για το καλό τους δεν πρέπει να παραμεληθεί ή να αδρανοποιηθεί ή να καταργηθεί, και ο κάτοχος του έχει δύο επιλογές: είτε να το εκμεταλλευτεί προσωπικά, είτε να το παραιτηθεί να το εκμεταλλευθεί κάποιος άλλος. Βάσει τούτου, ο Ισλαμικός κανόνας, λέει δεν επιτρέπεται για κανένα να αφήσει ανεκμετάλλευτο τον αγρό του ή το χωράφι του κλπ., για τρία συνεχόμενα χρόνια, και εάν δεν το κάνει αυτή τη χρήση, θεωρείται άγονη περιοχή και δεν θα έχει ο πρώτος κάτοχος να απαγορέψει ούτε να μηνύσει όποιον τον εκμεταλλεύεται ούτε να προσφύγει στη δικαιοσύνη, ακόμη και το Ισλαμικό κράτος υποστηρίζει πλήρως, σε τέτοια περίπτωση, να δοθεί αυτό το κομμάτι γης σε όποιο θεωρείται καταλληλότερο από τον πρώτο κάτοχο.

Οποιος είχε τον τίτλο κυριότητας, με τα νόμιμα και κοσμικώς επιτρεπά μέσα, αναμφισβήτητα αυτή η κυριότητα του πρέπει να είναι ιερή και να διατηρηθεί πάση θυσία. Γι' αυτό, αν η κυριότητα αυτή πληροί ή όχι τους όρους νομιμότητας από άποψης της ιερής νομοθεσίας, αυτό μπορεί να ερευνηθεί και να βεβαιωθεί. Εάν δεν πληροί τους όρους μπορεί να αφαιρεθεί. Εάν πληροί τους όρους όμως δεν έχει κανένας κανένα δικαίωμα να την αφαιρέσει, ούτε συμβούλιο, ούτε κράτος, ούτε να τους αυξάνει ούτε να τους μειώσει τίποτα από τα θεσμικά τους δικαιώματα. Ούτε επιτρέπεται να στηθεί στην γη του Θεού κανένα σύστημα, που με το πρόσχημα του δημοσίου συμφέροντος να καταργήσει τα δικαιώματα που ενέκρινε η ιερή νομοθεσία. Έτσι, όπως η χαλαρότητα στην τήρηση των ορίων που περιορίζουν τα ατομικά δικαιώματα θεωρείται παράβαση και αδικία, έτσι και η υπερβολή σε αυτά τα όρια και η υπέρβασή τους, δεν θεωρείται λιγότερη παράβαση και αδικία από την χαλαρότητα. Ενα από τα βασικότερα καθήκοντα κάθε κράτους είναι ο σεβασμός των μόνιμων ατομικών δικαιωμάτων και η τήρησή τους.

Ο Δοξασμένος, ύψιστος θεός δημιούργησε όλα τα πλάσματα. Δεν τα έκανε όμως όλα ίδια και ίσα στη χρησιμότητα, αλλά έκανε μερικά από αυτά καταλληλότερα απ' τα άλλα, βάσει της σοφίας και θέλησης Αυτού. Αυτή η διαφορά μεταξύ των δούλων είναι εξαφάναρη στην καλοσύνη και ωραιότητα και στην ομορφιά, στις φωνές, στην σωματική και στην πνευματική ικανότητα κ.ο.κ. Ετσι είναι και ότι αφορά το αντικειμενικό μερίδιο. Η

φύση, που βάσει αυτής έπλασε ο θεός τους ανθρώπους, επιβάλλει, εκ του φυσικού, να υφίστανται διαφορές και διακυμάνσεις στο γενικό εισόδημα των λάτρων Του, όπως είναι και στα άλλα προσόντα. Ετσι κάθε απόπειρα που επιχειρείται για την βίαια οικονομική ισότητα μεταξύ των λάτρων Του είναι πλέον καταδικασμένη εκ των προτέρων, όπως διδάσκει το Ισλάμ. Το Ισλάμ δεν λέει, να γίνει ισότητα στο αντικειμενικό υλικό μερίδιο που δικαιούται ο κάθε ένας, αλλά υποστηρίζει την Ισότητα στις ευκαιρίες εύρεσης εργασίας, και στα μέσα απόκτησης εισοδήματος. Και ο σκοπός του Ισλάμ από αυτή τη θέση είναι να μη στηθούν στην κοινωνία ούτε νομικά ούτε παραδοσιακά εμπόδια που να δυσχεραίνουν ή να αποτρέψουν τον άνθρωπο να ασκεί το δικαίωμά του στην εύρεση εργασίας, ή να αποκτήσει το εισόδημα με οποιονδήποτε δυνατόν και νόμιμο τρόπο ανάλογα με τις δυνατότητες και τα προσόντα που του χάρισε ο θεός. Επίσης θέλει το Ισλάμ με αυτό τον τρόπο να εκλείψουν οι διαφορές και τα προνόμια που εξασφαλίζουν για μερικές τάξεις, φυλές, και οικογένειες την κληρονομούμενη πολυτέλεια, και την περιφρούρησή της με πολλούς συντηρητικούς νόμους.

Τα παραδοσιακά εμπόδια και προνόμια, μαζί με την "νόμιμη αδικία" αποτελούν δύο μέσα που μετατρέπουν μετά βίας τις φυσικές έμφυτες διαφορές σε προκλητές μη φυσικές τοιαύτες. Τις απορρίπτει το Ισλάμ και τις ακυρώνει και ιδρύει το οικονομικό - κοινωνικό σύστημα επί φυσικής οδού, της οποίας οι πόρτες είναι πλατειά ανοικτές για τον καθένα άτομο της κοινωνίας που θέλει

πραγματικά ή προσπαθεί να κάνει οποιανδήποτε νόμιμη οικονομική δραστηριότητα. Ετσι, το Ισλάμ δεν υποστηρίζει αυτούς που θέλουν να περιβάλλουν την ισότητα μετά βίας ακόμη στα μέσα απόκτησης της περιουσίας, και στα αποτελέσματα αυτής. Είναι κάθετα αντίθετος μαζί τους. Γιατί θέλουν να αλλάξουν την φυσική διαφορά σε αντιφυσική. Το εγγύτερο σύστημα προς την φύση του κόσμου είναι εκείνο στο οποίο μπορεί ο καθένας από την κοινωνία να ξεκινάει την πορεία του από το επίπεδο της επιβίωσης, από το σημείο και το επίπεδο που του έδωσε ο Θεός σύμφωνα με την φυσική κατάσταση στην οποία τον έπλασε ο Θεός. Για παράδειγμα, εάν παραλάβουμε μία κατάσταση στην οποία υπάρχουν τρία άτομα, το πρώτο έχει αμάξι, το δεύτερο κυκλοφορεί περπατώντας, και το τρίτο παραπληγικό. Δεν πρέπει ο κοινωνικός νόμος να έγγυάται για τον αμαξούχο να έχει πάντα αμάξι, και να αποκλείσει τους άλλους. Επίσης δεν πρέπει να επιβάλλει σε όλους να ξεκινάνε από το ίδιο σημείο, και να τους υποχρεώνει σε μια ενιαία ταχύτητα και να τους δένει μέχρι το τέλος της πορείας.

Αλλά ο μέτριος και ο ενδιάμεσος κανόνας, που είναι πιο δίκιο είναι να δοθεί ευκαιρία για τον πεζό και τον ανάπηρο να αποκτήσουν αμάξι, και ας διατηρήσει ο πρώτος το αμάξι του, με δυνατότητα να το χάσει αν συμ-περιφέρεται ακατάλληλα. Δηλαδή όλες οι πιθανότητες είναι δυνατές.

Δεν αρκείται το Ισλάμ όμως στο να παραμένουν όλες οι πόρτες ανοικτές κατά τον οικονομικό αγώνα του κοινωνικού συστήματος, για όλους και για τον καθένα

χωριστά, αλλά προβλέπει, για τους αγωνιστές σε αυτήν αρένα να είναι επιεικείς και να δείξουν συμπαράσταση και συνεργασία, και να μη είναι βάναυσοι, τραχείς, και σκληροί μεταξύ τους. Ετσι το Ισλαμ θέλει να εμφυτέψει στο νου του κόσμου με τα ηθικά διδάγματά του την ιδεολογία της συνεργασίας και της αλληλεγγύης, ώστε να γίνει ο έξοχος και ο προχωρημένος απ' αυτούς βοήθημα και στήριγμα για τον ανίκανο και καθυστερημένο αδελφό του.

Εξάλλου δεν πρέπει να παραλείπεται ποτέ στην κοινωνία να υπάρχει ένας μόνιμος οργανισμός που μεριμνά για τις ανάγκες των αναπήρων και των καταπιεσμένων που δεν είναι σε θέση να αποκτήσουν τα αγαθά που χρειάζονται, έτσι ώστε να αποκτήσει ο καθένας που δεν μπόρεσε να πετύχει σε αυτό τον οικονομικό αγώνα, να πάρει το μερίδιό του απ' αυτό τον οργανισμό.

Για όσους δεν στάθηκαν τυχεροί, και σταμάτησαν την πορεία τους, πρέπει αυτός ο οργανισμός να τους βοηθήσει να ξανασυνεχίσουν. Και όποιος χρειάζεται βοήθεια ή έχει ανάγκη για υποστήριξη για να κατεύει στο πεδίο του αγώνα που τον ικανοποιεί, και γι' αυτό το σκοπό επέβαλε ο ιερός ισλαμικός νόμος να ληφθεί ετησίως το ποσοστό των 2.5% από την ταμιευμένη περιουσία των εμπόρων της χώρας, και το 5-10% από τις αγροτικές σοδιές των γεωργικών εκτάσεων, από δημητριακά όσπρια και φρούτα και 20% από τα έσοδα της μεταλλουργίας, και να ληφθεί ένα συγκεκριμένο αριθμό από την κτηνοτροφία ανάλογα με το είδος και τον αριθμό των ζώων. Επίσης συνέστησε ο ισλαμικός ιερός νόμος να μοιραστεί

ότι έχει συγκεντρωθεί με αυτό τον τρόπο στους φτωχούς, άπορους, στους εργάστες, στους φιλομουσουλμανικούς, στους υποδουλωμένους, τους καταχρεωμένους, στην χάρη του Θεού και στους οδοιπόρους που έμειναν από λεφτά κλπ. Αυτό είναι μια κοινωνική ασφάλιση αποκλείεται να αφήσει κανένα φτωχό ή άπορο εάν εφαρμοστεί σωστά.

Αυτό το σύστημα έχει ως αποτέλεσμα να μη υποκύψει κανένα εργάζόμενο άτομο, στις πιέσεις και τους εκβιασμούς των "κακών" εμπροβιομηχάνων και να δεχθεί τους άδικους όρους εργασίας τη στιγμή που κερδίζει το ψωμί του με τον ιδρώτα του μετώπου του. Επίσης έχει ως αποτέλεσμα να μην κατέβει η αποδοτικότητα του εργαζόμενου κάτω από κατώτερο δυνατό βαθμό που τον αναλογεί, και εξασφαλίζει με αυτόν τον τρόπο την αποτελεσματικότητα του οικονομικού αγώνα.

Και όποιος απέκτησε κάτι κατευθείαν από το ταμείο του Κυρίου του, και το αξιοποίησε και το έκανε χρήσιμο με την εμμονή και τον αγώνα του, θεωρείται κάτοχος και ιδιοκτήτης του. Για παράδειγμα, μια έκταση σε μια ανεκμετάλλευτη περιοχή που δεν την κατέχει κανένας συγκεκριμένος, εάν τέτοια έκταση την πήρε κάποιος και την καλλιέργησε κατά χρήσιμο τρόπο για τον ίδιο τον εαυτό του, ή και για το γενικό σύνολο, δεν επιτρέπεται να παρθεί απ' αυτό. Ετσι άρχισαν όλες οι ιδιοκτησίες στη γή, όπως μας λέει το Ισλαμ. Οταν κατέστησε ο άνθρωπος την γη για πρώτη φορά, η ιδιοκτησία ήταν επιτρεπτή για όλους και όποιος καλλιέργησε κάποια έκταση, αυτομάτως έγινε δικιά του. Δηλ. Εγινε ιδιοκτήτης και

μπορεί να την χρησιμοποιήσει προσωπικά ή να την νοικιάσει για όποιον θέλει να την καλλιεργήσει. Αυτή είναι η φυσική βάσει επί της οποίας στηρίζονται όλες οι οικονομικές υποθέσεις του ανθρώπου, είναι λοιπόν, λογικό να παραμείνει αυτή η φυσική βάσει σταθερή, εγγυημένη και σεβαστή.

Αποσκοπεί το Ισλάμ στο να ρυθμίζει την σχέση του ατόμου και του κοινωνικού συνόλου κατά τρόπο δίκαιο και ολοκληρωμένο, ούτως ώστε να διατηρηθούν τα δικαιώματα του ατόμου - ως άτομο - και να εγγυηθεί η ελευθερία του χωρίς να βλάπτει την κοινωνία, και να είναι οπωσδήποτε ωφέλιμη και χρήσιμη για τα συμφέροντα της κοινωνίας.

Δεν υποστηρίζει το Ισλαμ, κανένα πολιτικό ή οικονομικό σύστημα που υπονομεύει τα δικαιώματα του ατόμου για δήθεν όφελος της κοινωνίας, χωρίς να αφήσει στο άτομο το απαραίτητο μερίδιο ελευθερίας για την ολοκλήρωση των φυσικών ταλέντων του και των ατομικών υποθέσεων. Διότι αν υπάγουμε όλους τους τομείς της ζωής και τα μέσα παραγωγής στο δημόσιο για να ανήκουν στο γενικό σύνολο του πληθυσμού θα περιοριστούν όλα τα άτομα, με τις κοινωνικές αναστολές και θα καθηλωθούν. Οπως φαίνεται είναι δύσκολο ή και αδύνατο εφόσον είναι έτσι η κατάσταση να παραμείνει η ατομική του ιδιότητα και η βελτίωση και η προκοπή της, επειδή είναι γνωστό για την διατήρηση της ατομικότητας χρειάζεται οικονομική ελευθερία όπως χρειάζεται πολιτική και κοινωνική ελευθερία, και εφόσον δεν θέλουμε να καταργήσουμε την ανθρωπιά και την γεναιοδωρία, πρέπει

να παραμείνει στην κοινωνία μας δυνατότητα για κάθε θεόδουλος να αποκτήσει ελεύθερα τον άρτο του, και να ανεβάσει τις διανοητικές και ηθικές του ικανότητες ανάλογα με τους προσανατολισμούς και τις επιλογές του. Η αλήθεια είναι ότι το περιορισμένο επίσημο εισόδημα που τον χορηγούν τρίτοι δεν αρέσκεται σε καμία ψυχή, ό,τι και αν είναι άνετο, διότι ακόμα αν είναι επαρκές και αρκετό να χορταίνει κανείς και να παχύνει, δεν μπορούμε να αποφύγουμε την αδράνεια και την ατολμία που προκαλεί. Οπως τέτοιο σύστημα δεν αρέσκεται στο Ισλάμ, επίσης το Ισλάμ δεν υποστηρίζει το αντίθετο, δηλαδή δεν του αρέσει εκείνο το κοινωνικό σύστημα που αφήνει τα άτομα εντελώς ελεύθερα να κάνουν στους οικονομικούς και κοινωνικούς τομείς ότι θέλουν και επιθυμούν μέχρι που να γίνουν απειλή για το γενικό συμφέρον του λαού.

Ο μεσαίος δρόμος που επέλεξε το Ισλαμ μεταξύ αυτών των δύο αντίθετων δρόμων - της υπερβολής και υποτίμησης - είναι να δεσμεύσει και να περιορίσει το άτομο με πλείστα όρια και υποχρεώσεις για τη διατήρηση του συμφέροντος της κοινωνίας, και του αφήνει ελεύθερο στις ατομικές του υποθέσεις, να τις διαχειρίζεται όπως θέλει εντός αυτών των ορίων. Δεν είναι δυνατόν να αναλύσουμε όλα αυτά τα όρια και τις υποχρεώσεις, αλλά θα αναφερθούμε σύντομα και προληπτικά για τα πιο σημαντικά.

Ας αρχίσουμε πρώτα με την απόκτηση του άρτου και την ανεύρεση των μέσων συντήρησης. Το Ισλάμ έδωσε βαρύτατη σημασία για το πως πρέπει να αποκτήσει κανείς το χρήμα του, και πολύ προσεκτικά και σοφά έβα-

λε όρια μεταξύ του καλού επιτρεπτού και του κακού απαγορευμένου, με πρωτοποριακό τρόπο άνευ προηγουμένου συγκριτικά με τους κανόνες του κόσμου. Απαγορεύει το Ισλαμ κάθε έργο που βλάπτει τον άλλο, ή τον προκαλεί καμία ζημιά ηθική ή υλική για την κοινωνία εν γένει. Γι' αυτό απαγορεύει ρητώς ο Ισλαμικός νόμος τα οινοπνευματώδη ποτά, την παραγωγή, την μεταφορά, την αγοραπωλησία, την προσφορά και την χρήση τους. Επίσης την πορνεία και ότι σχετίζεται με αυτή από χορό, τραγούδια, μουσική κλπ. Επίσης απαγορεύει τυχερά παιγνίδια, τα χαρτιά και ότι έχει σχέση με αυτά. Απαγορεύει επίσης τους τόκους και την δοσοληψία τους, την απατηλή πώληση, όλες οι εμπορικές μεθόδους που εγγυώνται το σίγουρο κέρδος μόνο για μια πλευρά από τους δύο. Επίσης απαγορεύει το μονοπώλιο, και οι παρόμοιες ενέργειες που προκαλούν ζημιά για την κοινωνία. Αν ρίχνεις μια ματιά στο Ισλαμικό οικονομικό σύστημα απ' αυτή την άποψη, και βλέπεις προσεκτικά, θα βρεις ένα μακρύ κατάλογο για τα απαγορευμένα μέσα επιβίωσης, που τα περισσότερα απ' αυτά είναι τα ίδια που χρησιμοποιούν οι άνθρωποι σήμερα στο καπιταλιστικό σύστημα, μέσω των οποίων γίνονται διακεκριμένοι επενδυτές και διάσημοι επιχειρηματίες και εφοπλιστές. Το Ισλάμ κλείνει τις πόρτες όλων των μεθόδων αυτών βάσει νόμου, και επιβάλλει στον άνθρωπο να μη κερδίζει χρήμα και περιουσία παρά μόνο με τους τρόπους που δημιουργούν πραγματική και ωφέλιμη εξυπηρέτηση για τους υπόλοιπους αδαμόπουλους. Ετσι θα κερδίζει το εισόδημα του τίμια, και δίκαια.

Στην περιουσία που αποκτά κανείς με αυτές τις επιτρεπτές μεθόδους, παραδέχεται το Ισλάμ το δικαίωμα κυριότητας του ατόμου, και αυτά τα δικαιώματα είναι περιορισμένο στον κύκλο των νομικών περιορισμών και δεσμεύσεων. Αυτό σημαίνει ότι ο άνθρωπος είναι υποχρεωμένος να μη σπαταλάει την περιουσία που απέκτησε νόμιμα παρά μόνο με τους νόμιμους τρόπους. Και έθεσε γι' αυτό όρια για τα έξοδα, κατά τα οποία μπορεί να γίνει καλή και αγνή ζωή, αλλά δεν του επιτρέπεται, να σπαταλά το χρήμα του στην ακολασία, και στις ανεπίτρεπτες απολαύσεις, ούτε να τα ξοδέψει κατά τρόπο που να δείχνει και προβάλει την άνεση και την πολυτέλεια που απολαμβάνει για να καμαρώσει μπροστά στους δικούς του, ή για να τον υπολογίσουν οι περίοικοι του ως ένα από τους υπερήφανους τυράννους.

Υπάρχουν μερικές μορφές για την σπατάλη που τις απαγορεύει ρητώς ο Ισλαμικός νόμος, και υπάρχουν άλλες μορφές που αφήνει για τις αρχές του κράτους την δυνατότητα να τις κρίνει και να απαγορεύει τον κόσμο δια νόμου να μη σπαταλά σε αυτές το χρήμα του.

Και το υπόλοιπο χρήμα που παρέμεινε στα χέρια του κατόχου, αφού εξόδεψε ένα τμήμα του στις επιτρεπτές δαπάνες, είναι ελεύθερος να το μαζέψει και να το φυλάει, ή να το κινήσει στις διάφορες όψεις του κέρδους και του εμπορίου με σκοπό την αύξηση και τον πολλαπλασιασμό του Αλλά και στις δύο περιπτώσεις το Ισλάμ θέτει όρια και περιορισμούς. Αν θέλει να το φυλάει πρέπει να πληρώσει το 2.5% εφόσον έχει φτάσει το ποσό που αντιστοιχεί στην αξία των 85 γρ. Καθαρού χρυσού και

εφόσον αυτό το ποσό έχει κλείσει ένα ολόκληρο χρόνο αχρησιμοποίητο. Και εάν θέλει να το χρησιμοποιεί πρέπει να το χρησιμοποιεί μόνο στο καθαρό και επιτρεπτό εμπόριο. Το εμπόριο αυτό φυσικά ή να το κάνει ο ίδιος ή να χρησιμοποιεί συνεργάτες και συνεταίρους που πρέπει να είναι το ίδιο και στο κέρδος και στη ζημιά με τις συμφωνημένες αναλογίες που δικαιούται ο καθένας, από τους συνεταίρους, άσχετα με το ποιόν του εμπορίου, που μπορεί να είναι χρήματα, οικόπεδα ή άλλα αντικείμενα. Εάν ο άνθρωπος με αυτό τον τρόπο και προϊόντος του χρόνου έγινε πάμπλουτος δεν έχει κανένα πρόβλημα με το κράτος και θεωρείται το πλούτο αυτό θεία εύνοια στο καλό και σωστό δούλο του.

Επιπρόσθετα θέτει το Ισλάμ δύο προϋποθέσεις για να εγγυάται την διαύγεια και την διαφάνεια. Η πρώτη είναι να πληρώσει το ετήσιο υποχρεωτικό ποσοστό των 2,5% από το χρήμα του όπως προαναφέραμε, και το 10% από τα γεωργικά έσοδα κλπ. Και η δεύτερη: να είναι σωστός, καλός και δίκαιος απέναντι στους εργάτες, συνεργάτες, συμβαλλόμενους και συνεταίρους στο εμπόριο, ή βιομηχανία ή στη γεωργία κλπ. Και αν δεν είναι δίκαιος, υποχρεούται από το κράτος να δώσει στον καθένα το μερίδιο που τον αναλογεί.

Επιπλέον, δεν επιτρέπει το Ισλάμ να αφήσει την περιουσία αυτή που μαζεύτηκε με τους καθαρούς και επιτρεπτούς τρόπους να παραμείνει έτσι συσσωρευμένη για μεγάλο διάστημα αλλά βάσει του νόμου της κληρονομιάς επιβάλλει τον μοιρασμό και την διαίρεσή της από γενιά σε γενιά. Ο προσανατολισμός του Ισλάμ σε αυτή την

υπόθεση είναι εντελώς διαφορετικός ως προς τους άλλους προσανατολισμούς σε αυτή την χαμηλότερη ζωή. Οι άλλοι κανόνες του κόσμου, κρίνουν, εάν μαζευόταν μια περιουσία καμιά φορά, δικαιούται να παραμείνει μαζεμένη από γενιά σε γενιά. Το αντίθετο ακριβώς υποστηρίζει το Ισλάμ, και κρίνει ότι η περιουσία που μαζεύεται από κάποιο κατά την ζωή του, διαιρείται αμέσως μετά τον θάνατό του στους στενούς του συγγενείς. Απουσία των στενών, στους μακρινούς συγγενείς, σύμφωνα με τις αναλογίες που τους αντιστοιχούν.

Εάν δεν έχει ούτε μακρινούς συγγενείς, δικαιούται να το κληρονομήσει ο οίκος του χρήματος των μουσουλμάνων - κρατικός φορέας - ή γενικά η ευρύτερη κοινωνία. Αυτός ο νόμος της κληρονομιάς, δεν επιτρέπει τίποτε από τα μαζεμένα λεφτά ή κανένα από τα φεουδαρχικά συστήματα να διαιωνήσει και να παραμένει μόνιμα και σταθερά, αλλά η αλήθεια είναι, ότι εξαφανίζει κάθε κακοήθεια που προκαλείται από την συσσώρευση του πλούτου μέσω εκείνων των ορίων και των περιορισμών που προαναφέραμε. *"και η εσχάτη ευχή ημών είναι δόξα τω Θεώ, κυρίω των πάντων"*.

ΤΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Ποιό είναι το σύστημα του Ισλάμ μεταξύ του δούλου και του Κυρίου του (μεταξύ του ανθρώπου και του Θεού); και ποια είναι η σχέση του συστήματος αυτού και όλα τα υπόλοιπα συστήματα στην κατωτέρα ζωή (εγκόσμια); Για να καταλάβουμε αυτό το θέμα και να το κατανοήσουμε είναι απαραίτητο να έχουμε πλήρη γνώση για την διαφορά της αντίληψης της σχέσης μεταξύ του δούλου και του Κυρίου του στο Ισλάμ και της αντίληψης αυτής της σχέσης στις διάφορες θρησκείες και τα άλλα φιλοσοφικά συστήματα. Επειδή ο άνθρωπος εάν δεν λαμβάνει υπ' όψη αυτή τη διαφορά και άρχισε να ερευνάει σε αυτό το θέμα, πολλές φορές μπορεί να περνάει από τον νου του και την σκέψη του - σκόπιμα ή όχι - πολλές αντιλήψεις και φαντασιώσεις που έχουν ενσωματωθεί τις περισσότερες φορές στα λεγόμενα πνευματικά θέματα. Οπότε παθαίνει σύγχυση και δυσκολεύεται να μάθει το είδος αυτού του πνευματικού περίεργου συστήματος που ξεπερνάει ή επήρειά του την σφαίρα του συνηθισμένου πνεύματος και εισχωρεί στην σφαίρα της ύλης και του σώματος και ανακατεύεται στις υποθέσεις του, ή και θέλει να την κατέχει και χειρίζεται τις υποθέσεις της.

Η άποψη που ακόμα εξακολουθεί να ισχύει στα πεδία της φιλοσοφίας και των άλλων θρησκειών είναι ότι, το πνεύμα και το σώμα, είναι αντίθετα παράλληλα που δεν συναντώνται. Τούτο σε ένα τοπίο και το έτερο σε άλλο τοπίο. Και οι ανάγκες του ενός και οι απαιτήσεις του, είναι άλλες και διαφορετικές από τις ανάγκες και

απαιτήσεις του ετέρου. Και ότι είναι αδύνατο να αναβαθμίζονται και να ανθήσουν παράλληλα ή και ότι το σώμα και ο υλικός κόσμος είναι φυλακή του πνεύματος, και ότι τα εξαρτώμενα της ζωής, και η κατάδυση στις απολαύσεις της και τις επιθυμίες είναι οι χειροπέδες και οι αλυσίδες που δένουν τον ανθρώπινο πνεύμα, και οι υποθέσεις της σημερινής ζωής και τα μέσα επιβίωσης είναι τα φράγματα και τα εμπόδια που στέκονται μπροστά στο πνεύμα, και το καθηλώνουν από το να πετάει ψηλά και να προχωρά.

Η συνέπεια βέβαια αυτής της άποψης είναι ότι διχάστηκε ο δρόμος του πνεύματος και της ύλης, και διαφοροποιήθηκαν τα μέσα και τα συστήματά τους. Ετσι αυτοί που επέλεξαν τον δρόμο του υλισμού, και συνεισέφεραν στις κοσμικές υποθέσεις απελπίστηκαν από την αρχή της πορείας τους από την συνοδεία του πνευματισμού, και έτσι πνίγηκαν εντελώς στην δουλεία του υλισμού, και απαρνήθηκαν μαζί με τις κοινωνίες, τους πολιτισμούς, την πολιτική, τον βίο και όλες τις γωνίες της ζωής τους από τον πνευματισμό, και τα σημάδια του και γέμισαν την γη αδικία και έχθρα.

Ενώ οι άλλοι προτίμησαν την πνευματική ζωή, επέλεξαν για την ανύψωση του πνεύματός τους, συστήματα και τρόπους που τους κρατάνε πολύ μακριά από τις κοσμικές υποθέσεις. Αυτό συμβαίνει επειδή κατά την άποψή τους είναι αδύνατο να εξαγνηθεί το πνεύμα ενώ βρίσκεται σε ένα δρόμο που διασχίζει την εγκόσμια ζωή με τις διάφορες και πανέμορφες της υποθέσεις. Και δεν βρίσκουν διέξοδο παρά να αμελούν το σώμα, και τις

απαιτήσεις του για να προχωρά το πνεύμα και να αναβαθμίζεται. Γι' αυτό επινόησαν δύσκολες και ανυποφόρητες σωματικές ασκήσεις που εξοντώνουν τις επιθυμίες της ανθρώπινης ψυχής, και εξαντλούν το σώμα μέχρι που γίνεται σαν αναίσθητο και ακίνητο πτώμα. Ετσι νομίζουν ότι το πιο κατάλληλο μέρος για την πνευματική αγωγή βρίσκεται εκεί ψηλά στις κορυφές ή τις σπηλιές των βουνών ή στα βάθη των ερήμων. Γι' αυτό κατέφυγαν και απομονώθηκαν στις σπηλιές των βουνών αποφεύγοντας έτσι την αστική ζωή, φοβούμενοι μήπως τους διακόπτει την λατρεία και την αφοσίωση στο θεό, και κάθε φορά που σκέπτονται και αναλογίζονται πιο βαθιά, δεν βλέπουν κανένα τρόπο για την βελτίωση του πνεύματος παρά να εγκαταλείπουν την κοσμική ζωή και να κόψουν κάθε σχέση που τους συνδέει με αυτό τον υλικό κόσμο.

Ετσι, έγινε, η επιτυχία από κοσμικής άποψης και η άφιξη στα απώτερα όρια της τελειότητάς της, άρχισε να σημαίνει να απολαμβάνει κανείς, όλες τις υλικές απολαύσεις και τις έκδηλες ανέσεις τις ψηλαφητές και διακοσμημένες χαρές και η καλύτερη επιθυμία τέτοιου ανθρώπου είναι να αποκτάει όλα τα μέσα διασκέδασης και πολυτελείας. Από την άλλη πλευρά η τελειότητα και η επιτυχία από πνευματικής άποψης άρχισε να σημαίνει, να κατέχει κανείς υπερφυσικές δυνάμεις που βγαίνουν από την σφαίρα της ανθρώπινης φύσης, και η καλύτερη επιθυμία είναι, μακάρι να ήταν κανείς ωραίο πουλάκι, ή πανέμορφο ψάρι, ή γνήσιο άλογο, ή άγριος λύκος, για να αποφύγει έτσι την θεία τιμωρία.

Η άποψη του Ισλάμ σε αυτό το θέμα είναι εντελώς διαφορετική από ότι βλέπουν τα άλλα θρησκευτικά και φιλοσοφικά συστήματα στον κόσμο. Στο Ισλάμ πιστεύεται ότι το πνεύμα του ανθρώπου το διόρισε ο Θεός εκπρόσωπό του στη γη, και του χάρισε ένα καλό και ικανό σύνολο από δικαιώματα διαχείρισης, καθήκοντα και υποχρεώσεις. Και του εξόπλισε για την εκτέλεσή τους με ένα από τα καλύτερα σώματα στο σχήμα και στη διάπλαση, στην πραγματικότητα, το πνεύμα δεν εφοδιάστηκε με αυτό το σώμα παρά μόνο να το χρησιμοποιεί στην υλοποίηση των υποχρεώσεών του και να εκτελέσει τα υποχρεωτικά του καθήκοντα. Αρα το σώμα δεν είναι φυλακή του πνεύματος, αλλά είναι σαν ένα εργαστήρι, που εάν είναι να προοδεύει το πνεύμα, θα μπορούσε να προοδέψει με την χρήση των ταλέντων του και με την φυσική ετοιμότητα που το καθιστά ικανό να χρησιμοποιεί τα εργαλεία αυτού του εργαστηρίου και τις δυνατότητές του.

Επίσης, η επίγεια ζωή δεν είναι κατ' ανάγκη χώρος για τον πόνο και ταλαιπωρία της ψυχής, που άθελά της λερώθηκε με την λάσπη του, για τον ένα ή τον άλλο λόγο. Αλλά είναι πεδίο για δράση και πλαίσιο για τον αγώνα, πάλη και σοβαρότητα, όπου έστειλε ο Θεός το ανθρώπινο ον για να εκτελέσει τα καθήκοντα και τα χρέη του. Γι' αυτό τον λόγο του έδωσε δικαίωμα για να χειρίζεται τα υπάρχοντα πράγματα σε αυτή τη ζωή, και δημιούργησε αρκετό αριθμό ανθρώπων για να εκτελούν όλοι μαζί τα καθήκοντα της εκπροσώπησης και να σηκώσουν το βάρος της. Επίσης φάνηκαν και παρουσιάστηκαν διάφοροι

τομείς στον πολιτισμό, κοινωνία, οικονομία και πολιτική κλπ, και εφόσον η πρόοδος του πνεύματος και η υποκειμενική ανάπτυξή του είναι κάτι εφικτό σε αυτή την ζωή δεν υπάρχει περίπτωση να το παραιτηθεί κανείς και να κουλουριάζεται σε κάποια γωνία. Αλλά ο μόνος διέξοδός του είναι να αποδείξει την ικανότητα και τα φυσικά του ταλέντα με την πράξη και με τον σοβαρό αγώνα και πάλη εντός ταύτης. Δηλαδή αυτή η σημερινή μας ζωή είναι σαν εξεταστήριο, που δοκιμάζεται κανείς, και ότι η κάθε γωνία απ' την ζωή και κάθε τομέα της είναι στην ουσία ένα ερώτημα από τα ερωτήματα αυτού του διαγωνισμού, έτσι το σπίτι, το κατάστημα, το σχολείο, το δικαστήριο, το Τμήμα, το στρατόπεδο, η Βουλή, το συμβούλιο συμφυλίωσης, το πεδίο μάχης κλπ. Όλα αυτά, είναι ως διαφορετικές ερωτήσεις για την δοκιμή του δούλου σε ποικίλες τέχνες και αλλιώτικες γνώσεις και επιστήμες. Τι θα απογίνει, και που θα καταλήξει εάν δεν ενδιαφέρεται για αυτές τις ερωτήσεις ή δεν απάντησε σωστά τις περισσότερες, δεν θα πάρει μηδεν στην βαθμολογία του; ή πιθανότητα της επιτυχίας και της προκοπής δεν γίνεται δυνατή παρά μόνο αν μεριμνάει κανείς για την σωστή απάντηση των ερωτήσεων, και η καλή προετοιμασία για να απαντήσει όλες τις ερωτήσεις ή τις περισσότερες.

Ετσι το Ισλαμ δεν δέχεται τον ασκητισμό και τον απορρίπτει κατηγορηματικά. Γιατί δεν παραδέχεται κανένα τρόπο για την πρόοδο του ανθρωπίνου πνεύματος εκτός του κοινωνικού βίου, αλλά μόνο εντός αυτού. Και το μέρος της προόδου του πνεύματος, και της άνθησης του, και ανάπτυξης της ευτυχίας, και της επιτυχίας του

πνεύματος δεν βρίσκεται στα παράκτια του κοινωνικού σώματος, αλλά στην άποψη του Ισλάμ, το μέρος αυτού πέφτει στη μέση, στο κέντρο του κοινωνικού σώματος. Και πρέπει να σκεφτούμε τώρα και να κοιτάμε προσεκτικά σε αυτό που μας προσφέρει το Ισλάμ σαν μέτρο ή κριτήριο για την πρόοδο ή οπισθοδρόμηση του πνεύματος. Αυτό είναι το ερώτημα που η απάντηση του περικλείεται μέσα στην άποψη του εκπροσωπισμού που προαναφέραμε. Ετσι ο άνθρωπος ως εκπρόσωπος του Θεού είναι υπεύθυνος ενώπιόν Του για ότι κέρδισε και έχασε κατά την ζωή του.

Ο ρόλος του σε αυτήν την ζωή είναι μόνο να χρησιμοποιεί ό,τι του χάρισε ο Θεός και εμπιστεύτηκε, από ικανότητες, εξουσία, και διάφορα μέσα, σύμφωνα με την επιθυμία του δοξασμένου Κυρίου, και σύμφωνα με την καθοδήγηση και την θέλησή Του. Και να συμπεριφέρεται και να χειρίζεται όλες τις επιδεξιότητες, χαρίσματα, ικανότητες και προσόντα με τα οποία του προίκισε ο Θεός όσον μπορεί για χάρη του Θεού, για να αποκτήσει την ευμένειά Του, και να στοχεύει με όλες τις επαφές και τις σχέσεις που τον συνδέουν με τους ανθρώπους, την υλοποίηση ενός πλάνου που να ευχαριστεί τον Δημιουργό, και κάτοχό του.

Το συμπέρασμα είναι να εξαντλήσει όλες τις δυνατότητές του στην καλυτέρευση της γης και την καλυτέρευση του συστήματος ζωής των ανθρώπων της, στο βαθμό που θέλει ο Θεός να δει τη γη Του στολισμένη με την καλοσύνη, αγαθοεργία κλπ, όσον αυξάνει κανείς την εκτέλεση αυτής της υπηρεσίας, και όσον αισθάνεται πιο

βαθιά την ευθύνη και την αναγνώριση του καθήκοντος, υπακούοντας τον Κύριό του, και εφαρμόζοντας τις εντολές Αυτού, μόνο και μόνο για τη χάρη Του. Τόσο πλησιάζει πιο πολύ στο Θεό, και αγγίζει πιο πολύ το απέραντο έλεός Του. Αυτή η προσέγγιση στο Δεξασμένο Θεό είναι η καθ' εαυτή πνευματική ανύψωση από Ισλαμικής απόψεως. Αντίθετα όσο υπερβάλλει κανείς στην τεμπελιά και στην ανεργία, και τείνει προς την άγνοια και την έλλειψη γνώσεως και σοβαρότητας, ή όσο υπερβάλλει στο ζήλο, φανατισμό και ακραιότητα, τόσον απομακρύνεται από τον Δοξασμένο Θεό, αυτή η απομάκρυνση από τον Θεό είναι η ίδια η πνευματική πτώση όπως πιστεύεται στο Ισλάμ.

Αυτό που συνάγεται από την παραπάνω ανάλυση, είναι ότι το πεδίο έργου και δραστηριότητος και του θρησκευόμενου και του κοσμικού ανθρώπου είναι ένα και το αυτό, δεν διαφέρει, συμμετέχουν οι δύο στο ίδιο πεδίο, στην ίδια αρένα. Η αλήθεια όμως είναι ότι ο θρησκευόμενος άνθρωπος εκτελεί το καθήκον του σε αυτό το πεδίο, με ενδιαφέρον και αυτοθυσία, που ποτέ δεν την φτάνει ο κοσμικός. Ο πιστός αναλαμβάνει και εκτελεί ότι πρέπει από τις διάφορες φάσεις των ζωτικών υποθέσεων, ξεκινώντας από την οικογενειακή ζωή μέχρι την διεθνή και παγκόσμια τοιαύτη, εξίσου με τον κοσμικό ή και τον ξεπερνά. Η διαφορά μεταξύ των δύο, είναι διαφορά της σχέσεώς τους με τον ύψιστο Θεό. Ο,τι κάνει ο πιστός αισθάνεται ότι είναι υπεύθυνος ενώπιον του Θεού και πάντα υπολογίζει την θεία παρουσία και γι' αυτό προσπαθεί πάντα όσον καλύτερα μπορεί για την ευχαρίστηση

του Θεού. Ενώ ο άλλος, δεν βλέπει παρά μόνο για το συμφέρον του, κάνει ό,τι του αρέσει χωρίς να δώσει σημασία για τις εντολές και απαγορεύσεις του Θεού.

Αυτή η διαφορά στη σχέση των δύο με τον δημιουργό τους, είναι αυτή που μετέτρεπε ολόκληρη την ζωή του σωστού πιστού σε μία καλοσυνάτη πνευματική ζωή. Και ο ίδιος λόγος είναι αυτός που μετέτρεψε την ζωή του άλλου χωρίς πνευματική διάσταση, και τον έκανε να ζεί σε απόλυτο σκοτάδι.

Και τώρα θέλω να σας παρουσιάσω, και να σας διευκρινίσω πως χαράζει το Ισλάμ τον δρόμο για την πρόοδο του πνευματικού βίου του ανθρώπου στην τρικυμία της υλικής και κοσμικής ζωής και ανοίξει μπροστά του διάπλατα τις πύλες της προκοπής και της τελειότητας.

Το πρώτο βήμα αυτού του δρόμου είναι η Πίστη, που πρέπει να είναι βαθιά ριζωμένη στην καρδιά του ανθρώπου, στον νου του και στο υποσυνείδητό του, και να πιστέψει ότι δεν υπάρχει άλλος Θεός εκτός από τον Θεό που είναι ο πραγματικός Δημιουργός, Κάτοχος, και Εξουσιαστής αυτού του σύμπαντος. Και ότι δεν αποσκοπεί από τα έργα, και τις δραστηριότητές του στη ζωή παρά μόνο την ευνμένεια του Θεού. Ετσι όσον εμβαθύνεται αυτή η πίστη στο νου του ανθρώπου τόσον εντείνεται σε αυτό η Ισλαμική νοοτροπία, και προοδεύει στα σκαλοπάτια του πνεύματος.

Και το δεύτερο βήμα είναι η "υποταγή" και "υπακοή" πράγμα που σημαίνει να παραιτείται κανείς από την βούληση και την προσωπική του υπόσταση και ελευθερία σε όλες τις πράξεις του, και να επιδιώκει απ' όλα τα έργα

του την υπακοή του στον Θεό στον οποίο πιστεύει. Αυτή η υπακοή και υποταγή στον Θεό λέγεται "Ισλάμ" στην Κορανική ορολογία.

Το τρίτο βήμα είναι η "ευλάβια" με την οποία εννοούμε την πλήρη γνώση του Θεού και την πλήρη επίγνωση για τις υποχρεώσεις, και το αίσθημα ευθύνης. Ευλάβεια στην Ισλαμική ορολογία σημαίνει να μη πράξει κανείς τίποτε, χωρίς να είναι βέβαιος ότι μια μέρα θα ρωτηθεί απ' τον Θεό, για όλα τα λόγια και τα έργα του. Και να απέχει απ' ό,τι απαγόρευσε ο Θεός. Να περνάει δηλαδή τη ζωή του ξεχωρίζοντας το επιτρεπτό από το απαγορευμένο, το σωστό από το λάθος, το καλό από το κακό, όλο αυτό γίνεται με πλήρη γνωση και επιλογή.

Το τέταρτο και το ανώτερο βήμα είναι η "καλοσύνη" που σημαίνει να συντήκεται η βούληση του δούλου με την βούληση του Θεού, ώστε να μη αγαπάει τίποτε παρά μόνο αυτό που αγαπά ο Θεός, και να μη μισεί τίποτε εκτός αυτό που μισεί ο Θεός. Και να μην αρκείται στο να απομακρύνεται από τις αμαρτίες και τα εγκλήματα, που δεν θέλει ο Θεός να διαδίδονται στη γη του, αλλά να μη χάνει ευκαιρία να τα εκριζώσει από το βάθος τους. Επίσης να μη περιορίζεται στο να στολίσει την ζωή του, με τις αγαθοεργίες που αρέσκονται στο Θεό, αλλά να μη αρνείται να τα διαδώσει στην ευρύτατη γη του Θεού. Εάν πετύχει να φθάσει σε αυτή την ανώτερη βαθμίδα, έχει κερδίσει το να είναι πλησίον του Θεού. Η "καλοσύνη" είναι το άκρον άωτον της πίστης που πρέπει να είναι ο στόχος που επιθυμεί ο κάθε πιστός να φτάσει και την ανοδική πορεία του στα σκαλοπάτια του πνεύματος.

Αυτός είναι ο δρόμος της προόδου και της άνθισης του πνεύματος στο Ισλάμ. Και αυτό δεν περιορίζεται στα άτομα αλλά περιλαμβάνει τους λαούς και τα έθνη. Κάθε έθνος είναι δυνατό, να διανύει τα βήματα της πίστης, της υπακοής, της ευλάβειας και να φθάσει στο αποκορύφωμα της καλοσύνης, όπως ακριβώς κάνει ένας άνθρωπος. Επίσης μπορεί κάθε πολιτεία με το γενικό της σύστημα να είναι έμπιστη, υπάκουη, εμπλουτισμένη με την ευλάβεια και την καλοσύνη. Η αλήθεια όμως, είναι ότι το Ισλάμ, δεν πραγματοποιεί το όνειρό του, ούτε υλοποιείται ο σκοπός του, παρά μόνο όταν ολόκληρο το πλήθος πορεύεται σ' αυτόν τον δρόμο της ευλάβειας και της καλύσύνης.

Τέλος, επιβάλλεται να ερευνάμε και να επισκοπούμε το σύστημα της πνευματικής αγωγής που επέλεξε το Ισλαμ, και σχεδίασε το πλάνο του, και θεμελίωσε τις βάσεις του για εκπαίδευση και των ατόμων και της κοινωνίας, και για εκπαίδευσή τους σε αυτό το συγκεκριμένο τρόπο πνευματικής αναβάθμισης, Αυτό το σύστημα έχει πέντε βάσεις.

Η πρώτη βάση είναι η αταλάντευτη πίστη στο ένα και μοναδικό Θεό, τον αδιαίρετο, τον οποίο δεν γεννά ούτε γεννιέται ούτε τον ισοδύναμεί τίποτε, τον Δημιουργό και Κύριο των Πάντων.

Η Δεύτερη βάση: είναι η επικοινωνία - η προσευχή - που ανανεώνει το αίσθημα της ύπαρξης του Θεού πέντε φορές κάθε μέρα, και προειδοποιεί τον άνθρωπο από την αβάσταχτη τιμωρία. Και τον προαγγέλει την επιείκεια του Θεού και εκθέτει τις θείες εντολές πολλές φορές, και

τον προπονεί στην υπακοή και στην υποταγή στις εντολές του. Αυτη η επικοινωνία δεν επιβάλλεται μόνο στον άνθρωπο ως άτομο αλλά και πρέπει να την κάνουν ως σύνολο ή ομάδα.

Η τρίτη βάση: είναι η νηστεία, που εξασκεί τους μουσουλμάνους ως άτομα και ως σύνολα, στην ευλάβεια, θεοσέβεια, για ένα ολόκληρο μήνα κάθε χρόνο και με την επίδραση της πείνας και δίψας, αναδύονται ανώτερα αισθήματα αγάπης και αλληλεγγύης.

Η τέταρτη βάση: είναι της υποχρεωτικής ελεημοσύνης, που αναζωπυρώνει στις καρδιές των υποταγμένων πιστών τα αισθήματα της αδελφοσύνης και της ισότητας, και του εξοικειώνει στην προσφορά ελάχιστο μέρος του χρήματός του στον συνάνθρωπό του και τους μαθαίνει την συνεργασία και την αλληλεγγύη.

Είναι θλιβερό όμως, ότι πολλοί άνθρωποι σ΄ αυτή την εποχή χρησιμοποιούν την λέξη "φόρος" για την "ελεημοσύνη" ενώ στην πραγματικότητα δεν υπάρχει καμία σχέση μεταξύ των δύο όρων, καθότι η ελεημοσύνη ως λατρεία έχει ανώτερο νόημα. Η αντίστοιχη αραβική λέξη για την ελεημοσύνη είναι "Ζακάτ". Η λέξη "Ζακατ" έχει δύο έννοιες, η πρώτη είναι ανάπτυξη και η δεύτερη είναι εξαγνίαση. Το νόημα που λαμβάνεται λοιπόν από τη λέξη αυτή, είναι ότι το ποσό που χαρίζει κανείς στο συνάνθρωπό του, δεν είναι μαθηματική αφαίρεση αλλά με αυτό αναπτύσσεται τό κεφάλαιό του. Και δεύτερο ότι καθαρίζεται το κεφάλαιό του από κάθε ελάττωμα που μπορεί να βρίσκεται σε αυτό. Ετσι η "Ζακατ" εμβαθύνει στο νου ότι, ό,τι δίνεις, είτε λίγο είτε πολύ ως βοήθεια στο

συνάνθρωπό σου για χάρη του Θεού, θα σε οφελήσει δίδοντάς σου σταθερότητα, δύναμη, ανάπτυξη, καθαρότητα και αγνότητα στα γενικά σου ήθη.

Η πέμπτη βάση: είναι το προσκύνημα στη Μέκκα στην οποία βρίσκεται ο πρώτος οίκος "τέμενος" που κτίστηκε για την λατεία του Θεού. Μια ετήσια γιγαντιαία συγκέντρωση πιστών από διάφορα κράτη, έθνη, φυλές, γλώσσες, χρώματα, ηλικίες, άντρες και γυναίκες, που αποτελούν μια εντεταγμένη μάζα, και παγκόσμια κοινωνία, που βασίζεται στο μονοθεϊσμό με την αυθεντική του σημασία. Και τους ενώνει γενική και παγκόσμια αδελφοσύνη, και σταθεροποιεί τα θεμέλια ενός παγκοσμίου κινήματος, που ήταν και εξακολουθεί να ανταποκρίνεται επ' άπειρον στο κάλεσμα της δικαιοσύνης στη γη.

"Και η εσχάτη ημών ευχή είναι Δόξα τω Θεώ, Κυρίω των Πάντων"